

NÁRODNÁ STRATÉGIA SR PRE OPERAČNÉ
PROGRAMY
ORGANIZÁCIÍ VÝROBCOV
V SEKTORE OVOCIA A ZELENINY
NA ROKY 2020 - 2022



Obsah

1. Úvod	3
2. Trvanie národnej stratégie	3
3. Analýza situácie z hľadiska silných a slabých stránok a potenciálu rozvoja.....	4
ANALÝZA SITUÁCIE	4
ORGANIZÁCIE VÝROBCOV	12
4. Stratégia zvolená na riešenie silných a slabých stránok	17
5. Ciele operačných programov a ukazovatele výkonu.....	18
6. Určenie príslušných orgánov a zodpovedných inštitúcií.....	41
7. Opis systémov monitorovania a hodnotenia	41
MONITOROVANIE NÁRODNEJ STRATÉGIE POČAS ROKOV JEJ REALIZÁCIE	45
HODNOTENIE NÁRODNEJ STRATÉGIE	45

Zoznam použitých skratiek

%	percento
č.	číslo
čl.	článok
ES	Európske spoločenstvá
EÚ	Európska únia
EUR	menová jednotka Európskej menovej únie
ha	hektár
HW	Hardvér
IT	Informačné technológie
kg	kilogram
MP	manipulačná plocha
MPRV SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
NS	Národná stratégia
NOV	Nadnárodná organizácia výrobcov
ods.	odsek
OOEPV	Odbor ovocinárstva a ekologickej poľnohospodárskej výroby
OF	operačný fond
OP	operačný program
OV	organizácie výrobcov
PPA	Pôdohospodárska platobná agentúra
SPP	Spoločná poľnohospodárska politika EÚ
SR	Slovenská republika
SW	Software
SWOT	S trengths – W eaknesses – O pportunities – T hreats
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
ŠVPS SR	Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky
t	tona
ÚKSÚP	Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky
VÚEPP	Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva
ZFEÚ	Zmluva o fungovaní Európskej únie
ZOV	Združenie organizácie výrobcov
Z. z.	Zbierka zákonov

1. Úvod

Tento koncepčno-metodický materiál, ktorého obsahom sú stanovené opatrenia pre operačné programy organizácií výrobcov, resp. združenia organizácií výrobcov, nadnárodných organizácií výrobcov a združení nadnárodných organizácií výrobcov je zostavený na základe čl. 36 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 a na základe delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 2017/891 z 13. marca 2017, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o sektory ovocia a zeleniny a spracovaného ovocia a zeleniny, a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013, pokiaľ ide o sankcie, ktoré by sa mali uplatňovať v týchto sektoroch, a ktorým sa mení vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 543/2011, a na základe delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 2017/891 z 13. marca 2017, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o sektory ovocia a zeleniny a spracovaného ovocia a zeleniny, a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013, pokiaľ ide o sankcie, ktoré by sa mali uplatňovať v týchto sektoroch, a ktorým sa mení vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 543/2011, ako aj vykonávacieho nariadenia komisie (EÚ) 2017/892 z 13. marca 2017, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o sektory ovocia a zeleniny a spracovaného ovocia a zeleniny.

Národná stratégia bola vo všetkých fázach konzultovaná s odbornou verejnosťou a bola vypracovaná v súlade s najnovšími poznatkami vedy a výskumu s dôrazom na ochranu životného prostredia.

Národná stratégia a jej prílohy sú zverejnené na webovom sídle MPRV SR.

<http://www.mpsr.sk/>

Výklad pojmov:

Pre účely Národnej stratégie sú pojmy definované v § 2 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 2017/891.

2. Trvanie národnej stratégie

Národná stratégia podľa čl. 36 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 a čl. 27 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 2017/891 trvá od 15. júla 2020 do 31. decembra 2022. Obdobie trvania tejto národnej stratégie je prispôbené reforme Spoločnej poľnohospodárskej politiky a nástupu Strategického plánu SPP od roku 2022.

3. Analýza situácie z hľadiska silných a slabých stránok a potenciálu rozvoja

Analýza situácie

Ovocie

K 31.12.2019 register ovocných sádov (ÚKSÚP) evidoval 479 ovocinárskych subjektov (o 26 viac ako v roku 2018). Celková výmera ovocných sádov k 31.12.2019 dosiahla 6 727 ha, čo znamenalo medziročný nárast o 11 ha (+0,2 %). V tejto výmere sú zahrnuté všetky intenzívne aj extenzívne ovocné sady s manipulačnými plochami. Pozitívny trend nastal pri zvyšovaní plochy intenzívnych sádov, výmera plochy intenzívnych sádov sa medziročne zväčšila o 651 ha (+1,5 %) a výmera plochy extenzívnych sádov sa zmenšila o 689 ha (-51,1 %).

Štruktúra ovocných sádov s produkčnou výmerou k 31.12.2019 (ha)

Intenzita	Produkčná výmera v ha	Úroveň agrotechniky	Produkčná výmera v ha	Sady s produkciou a bez produkcie ovocia	
				Výmera v ha	Výmera v %
intenzívne	4 809,7	9 - vysoká	1 801,4	s produkciou 5 475,9	89,2%
		7 - dobrá	1 192,6		
		5 - priemerná	1 815,7		
extenzívne	1 326,8	3 - nízka	666,1	bez produkcie 660,6	10,8%
		2 - veľmi nízka	223,4		
		1 - žiadna	437,2		
Spolu	6 136,5			6 136,5	100%

Zdroj: ÚKSÚP

Vývoj výmery sádov (ha)

Rok	Celková výmera	Produkčná výmera	Manipulačná plocha	Podiel MP z celkovej výmery (%)
2015	7 070	6 213	857	12,1
2016	7 070	6 382	685	9,7
2017	6 801	6 185	616	9,1
2018	6 716	6 148	568	8,5
2019	6 727	6 137	590	8,8
2019/18 (%)	0,2	- 0,2	4,0	-

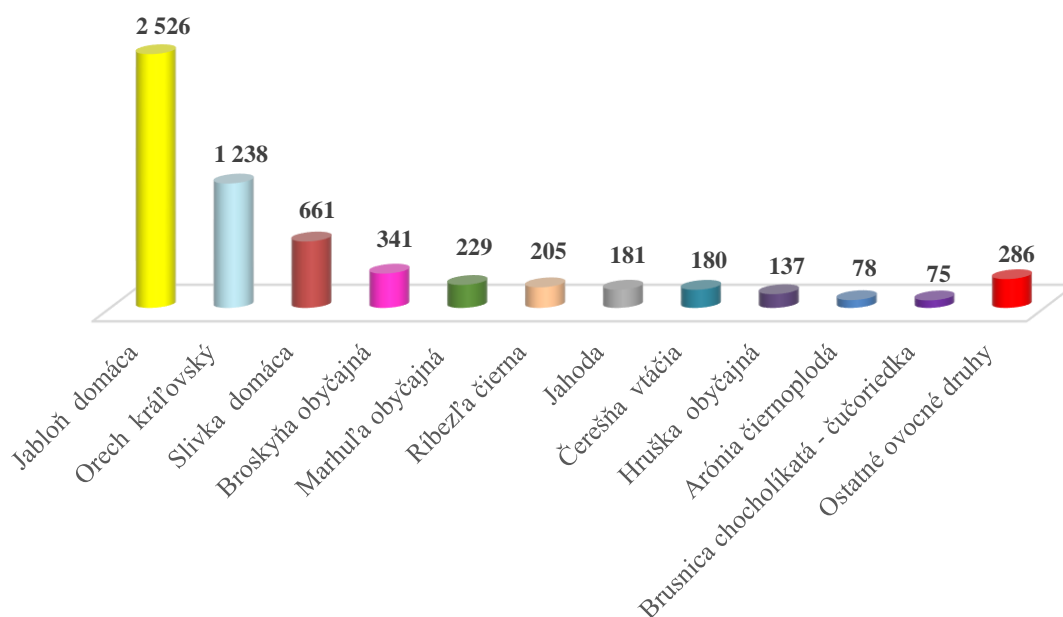
Zdroj: ÚKSÚP

Výmera a členenie ovocných sádov podľa druhu ovocia (ha) a podiel na výmere (%)

Rok/ Druh ovocia	2017		2018		2019	
	Produkčná výmera	Podiel na výmere	Produkčná výmera	Podiel na výmere	Produkčná výmera	Podiel na výmere
Jabloň domáca	2 690	43,5	2 592	42,2	2 526	41,2
Hruška obyčajná	135	2,2	137	2,2	137	2,2
Broskyňa obyčajná	365	5,9	378	6,1	341	5,6
Marhuľa obyčajná	230	3,7	228	3,7	229	3,7
Slivka domáca	657	10,6	662	10,8	661	10,8
Ringlota	17	0,3	17	0,3	18	0,3
Čerešňa vtáčia	193	3,1	190	3,1	180	2,9
Višňa	51	0,8	42	0,7	51	0,8
Mandľa obyčajná	0	0	0	0,0	8	0,1
Slivka čerešňoplodá	5	0,1	5	0,1	5	0,1
Ríbezľa červená	45	0,7	43	0,7	44	0,7
Ríbezľa biela	0	0	0	0,0	0	0,0
Ríbezľa čierna	212	3,4	203	3,3	205	3,3
Egreš obyčajný	0	0	0	0,0	0	0,0
Malina	11	0,2	11	0,2	13	0,2
Černica	3	0	3	0,1	4	0,1
Jahoda	163	2,6	158	2,6	181	3,0
Orech kráľovský	1 181	19,1	1 247	20,3	1 238	20,2
Gaštan jedlý	8	0,1	8	0,1	7	0,1
Zemolez	1	0	1	0,0	1	0,0
Rakytník rešetliakovitý	44	0,7	45	0,7	51	0,8
Lieska obyčajná	7	0,1	7	0,1	13	0,2
Jarabina	2	0	2	0,0	1	0,0
Jarabina vtáčia x Hloh sibírsky	0	0	0	0,0	0	0,0
Drieň obyčajný	3	0	3	0,1	3	0,0
Baza čierna	41	0,7	41	0,7	46	0,8
Jarabina čierna	62	1	62	1,0	78	1,3
Ruža jabĺčkatá	11	0,2	11	0,2	10	0,2
Brusnica chocholíkatá	41	0,7	44	0,7	75	1,2
Moruša	3	0	3	0,0	3	0,1
Ostatné	5	0,1	5	0,1	6	0,1
Spolu	6 185	100	6 148	100	6 136	100,0

Zdroj: ÚKSÚP

**Produkčná výmera najpestovanejších ovocných druhov v ha
k 31.12.2019**



Zdroj: ÚKSÚP

V roku 2019 bolo najviac ovocinárskych subjektov v Nitrianskom kraji s výmerou zaberajúcou 29,2 % ovocných sádov na Slovensku. Výmera 20,6 % patrila Trenčianskemu kraju a tretiu najväčšiu výmeru, 16,3 % mal Banskobystrický kraj.

Výmery ovocných druhov podľa intenzity výsadby k 31.12.2019 (ha)

Ovocný druh	Extenzívna	Intenzívna	Produkčná výmera
Jablň domáca	691	1 835	2 526
Orech kráľovský	290	947	1 238
Slivka domáca	113	548	661
Broskyňa obyčajná	30	311	341
Marhuľa obyčajná	22	206	229
Ríbezľa čierna	2	202	205
Čerešňa vtáčia	3	178	181
Jahoda	64	116	180
Hruška obyčajná	41	96	137
Jarabina čierna – Arónia šiernoplodá	0	75	75
Rakytník rešeliakovitý	16	62	78
Ostatné ovocné druhy	53	233	286
Spolu	1 327	4 810	6 136

Zdroj: ÚKSÚP

Produkcia ovocia - vývoj zberovej plochy (ha)

Ovocný druh	2015	2016	2017	2018	2019	2019/18 (%)
Jablone	2 376	2 311	2 179	2 137	2 063	-3,5
Hrušky	113	105	114	118	114	-3,6
Broskyne	402	367	323	360	345	-4,1
Marhule	165	155	189	160	180	12,4
Slivky	556	578	521	605	611	1,0
Čerešne	152	156	167	187	186	-0,1
Višne	38	17	19	-	-	-
Ringloty	1	0	1	-	-	-
Ríbezle	304	229	190	238	196	-17,7
Orechy vlašské	173	194	211	360	626	74,1
Baza čierna	-	-	-	38	44	15,7
Arónia čiernoplodá	-	-	-	44	45	1,5
Jahoda	-	-	-	154	175	13,0
Brusnica chocholíkatá	-	-	-	27	45	68,9
Rakytník rešetliakový	-	-	-	34	32	-4,8
Maliny	8	8	9	9	10	16,0
Ostatné ovocie	286	271	340	84	105	24,3
Spolu	4 582	4 393	3 914	4 462	4 777	7,0

Zdroj: ÚKSÚP

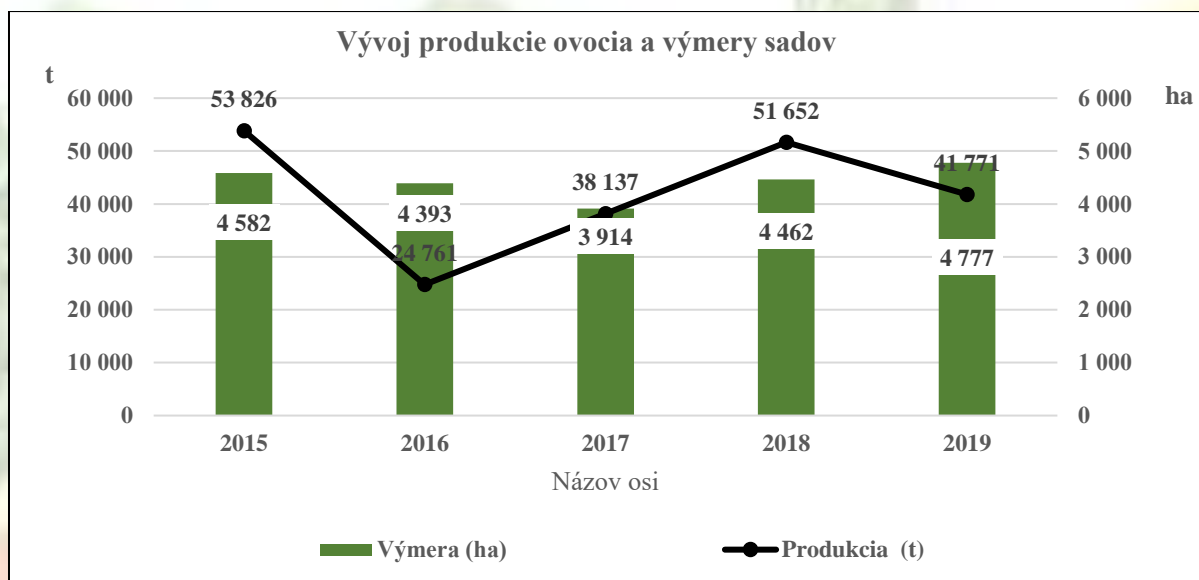
Produkcia ovocia - vývoj produkcie ovocia v ovocných sadoch (t)

Ovocný druh	2015	2016	2017	2018	2019	2019/18 (%)
Jablká	46 250	20 722	32 478	43 929	35 185	80,1
Hrušky	614	417	844	1 393	788	56,6
Broskyne	2 107	1 134	1 545	1 564	1 470	94,0
Marhule	254	232	333	338	452	133,7
Slivky	2 201	494	992	2 192	1 787	81,5
Čerešne	902	603	893	914	684	74,9
Višne	54	29	23	-	-	-
Ringloty	2	0	1	-	-	-
Ríbezle	120	57	38	118	118	100,0
Orechy vlašské	9	9	5	28	16	59,6
Baza čierna	-	-	-	169	42	25,2
Arónia čiernoplodá	-	-	-	45	70	153,6
Jahoda	-	-	-	793	989	124,8
Brusnica chocholíkatá	-	-	-	45	125	278,0

Rakytník rešetliakový	-	-	-	16	6	35,9
Maliny	22	19	17	17	13	76,9
Ostatné ovocie	1 292	1 045	970	54	24	44,0
Spolu	53 826	24 761	38 137	51 615	41 771	80,9

Zdroj: ÚKSÚP

Vývoj produkcie ovocia a výmery sádov v rokoch 2015 - 2019



Zdroj: ÚKSÚP

Produkčná plocha intenzívnych sádov v ovocinárskom sektore sa v posledných rokoch podstatne nemení a stabilizovala sa na plochu 4 500 ha. Hlavným druhom pestovaného ovocia z hľadiska plochy sú jablone, z hľadiska produkcie jablone, broskyne, slivky a jahody. Najvyšší rast produkcie zaznamenali čerešne a orechy, od roku 2015 sa úrody čerešní zvýšili viac ako dvojnásobne, na úroveň 902 t/ha.

Napriek miernemu poklesu pestovateľskej plochy v porovnaní s rokom 2009 o 430 ha, stúpali úrody najmä kvôli intenzifikácii ovocných sádov a likvidácii nevyhovujúcich a prestarnutých ovocných sádov. Súčasná situácia v sektore ovocinárstva je poznamenaná negatívnymi vplyvmi počasia, ktoré sa každoročne opakujú. Ide predovšetkým o jarné mrazy, ktoré nie sú zvládnuteľné ani za využitia protimrazovej ochrany ako sú sviečky a protimrazová závlaha.

Kapacita ovocných skladov (t)

Rok	2016	2017	2018	2019	Rozdiel 2019-2018
Počet pestovateľov, ktorí majú sklady pre ovocie	78	71	66	65	-1
Sklady vetrané vzduchom	5 360	4 400	4 327	3 807	-520
Klimatizované sklady bez možnosti regulovania atm.	9 715	11 315	11 150	9 650	-1 500
Sklady s riadenou atmosférou CA	1 580	1 580	1 580	1 580	0
Sklady s upravenou atmosférou ULO	19 484	17 484	17 484	17 384	-100
Sklady CA - ULO spolu	21 064	19 064	19 064	18 964	-100
Celková kapacita skladov	36 138	34 778	34 540	32 420	-2 120

Zdroj: ÚKSÚP

K 31.12.2019 využívalo skladovacie priestory pre ovocie 65 ovocinárskych subjektov. Kapacita jednotlivých druhov skladov sa v porovnaní s rokom 2018 znížila u všetkých druhov.

Zelenina

Produkčná plocha zeleniny na ornej pôde sa po poklese v roku 2018 dostáva v roku 2019 na úroveň ako bola v roku 2014 a má vzrastajúci charakter. Čo sa týka produkcie, taktiež je zaznamenaný zvyšujúci sa trend.

Produkčné plochy zeleniny na zakrytej ploche sa po dramatickom poklese v roku 2013 každoročne zvyšovali. V roku 2019 sa zberová plocha zo zakrytých plôch v porovnaní s dvomi predchádzajúcimi rokmi znížila, ale produkcia v danom roku má najvyššiu úroveň spomedzi ostatných rokov a dosahovala najvyššie hektárové úrody.

V súčasnosti sa zvažuje možnosť zriadenia registra zeleniny, tak ako je sledované ovocie. Systém registra zeleniny však bude odlišný, berúc do úvahy charakter zeleninárskej výroby a jeho špecifiká. Práve kvôli neexistencii registra sú dostupné údaje s oneskorením, v závislosti so sprístupnením údajov Štatistického úradu Slovenskej republiky.

Klimatické zmeny sa prejavujú aj v sektore zeleniny, extrémne teplé roky si vyžadujú intenzívne zavlažovanie. Nedostatočné zavlažovanie, ktoré je spôsobené zastaralým technickým vybavením u väčšiny pestovateľov, spôsobuje znižovanie množstva a kvality úrody.

Plochy a produkcia zeleniny

Výmera zberovej plochy zeleniny na ornej pôde je v posledných rokoch menšia v porovnaní s rokom 2016. Na tento faktor výrazne vplývala výmera tekvice, ktorá bola zaradená medzi zeleninu s veľmi vysokou prácnosťou. Dôležitým faktorom je, že tekvica nebola pestovaná na priamy konzum, ale na výrobu oleja. Zaradenie tekvice medzi zeleninu s veľmi vysokou prácnosťou teda nebolo správne a až v roku 2019 sa podarilo túto plodinu prehodnotiť a zaradiť medzi technické plodiny.

Sektor zeleniny je postihnutý nedostatkom pracovných síl. V kombinácii s rastúcimi nákladmi na mzdy, logistiku a závlahy sa sektor zeleniny na Slovensku dostáva do konkurenčnej nevýhody.

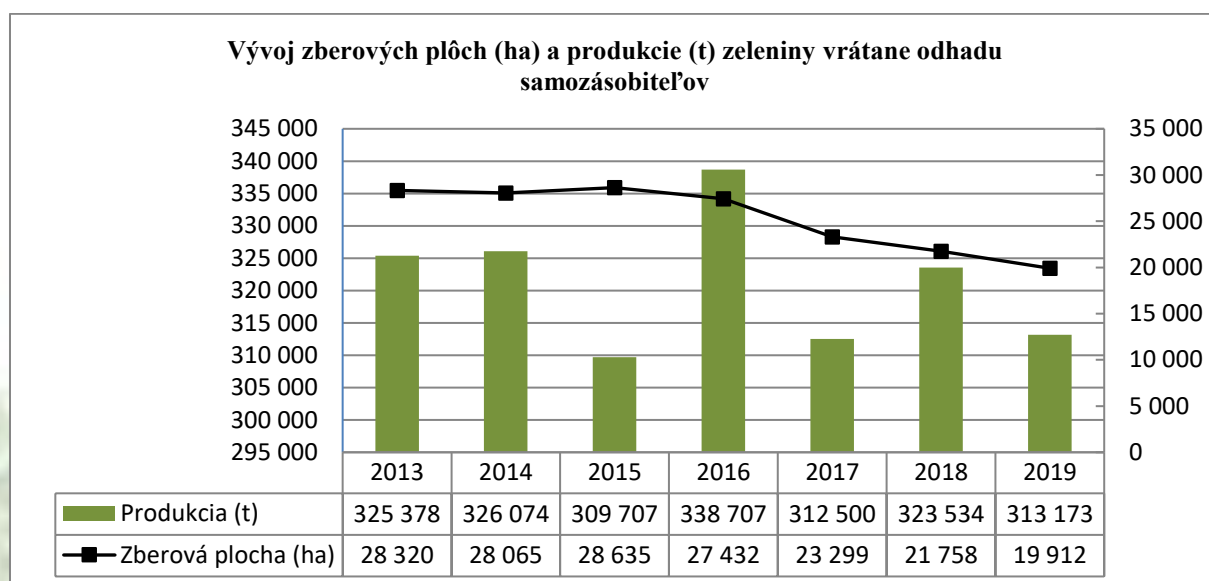
Vývoj zberových plôch zeleniny a zemiakov na ornej pôde (ha)

Druh	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019/18 (%)
Kapusta spolu	506	492	467	384	457	434	375	424,55	13,21
Karfiol	131	74	48	52	37	45	32	28,69	-10,34
Brokolica	79	40	126	76	D	D	-	D	-
Kel hlávkový	19	14	5	8	6	6	D	14,63	-
Kaleráb	44	53	28	29	37	26	26	19,19	-26,19
Zeler	27	44	37	30	27	18	31	36,11	16,48
Mrkva a karotka	250	243	232	312	218	185	277	388,27	40,17
Petržlen	357	276	300	285	207	111	228	217,94	-4,41
Červená repa	32	22	33	61	66	87	43	127,18	195,77
Red'kovka	15	8	6	15	27	57	25	286,89	1047,56
Uhorky nakladačky	104	67	66	68	68	72	65	62,7	-3,54
Uhorky šalátové	50	51	54	48	51	50	52	51,23	-1,48
Melóny cukrové	47	69	43	38	39	33	12	13,97	16,42
Dyňa červená	204	132	151	119	136	123	59	84,93	43,95
Paprika	270	291	292	322	322	312	270	221,63	-17,91
Rajčiaky konzumné	138	146	267	254	281	268	294	311,85	6,07
Rajčiaky priemyselné	370	289	240	320	396	329	298	168,39	-43,49
Rajčiaky spolu	508	435	507	574	677	597	592	480,24	-18,88
Cibuľa spolu	690	682	784	704	850	697	879	1054,5	19,97
Cesnak	30	72	34	67	65	74	78	98,3	26,03
Pór	D	D	-	D	-	-	D	D	-
Šalát hlávkový	10	19	20	37	19	15	11	4,75	-56,82
Špenát	189	139	196	147	125	173	89	174,4	95,96
Fazuľka	7	0	3	25	2	1	0	-	-
Hrášok	1 079	886	764	897	858	1 111	1 144	1 048	-8,39
Špargľa	268	266	247	184	194	179	220	238,64	8,47
Kukurica cukrová	1759	1 424	1 518	1 008	943	1 110	1 209	1 372	13,48
Cukety	44	11	23	25	15	13	2	72,78	3539,00
Tekvica	1 363	614	889	2 248	2 870	666	211	374	77,09
Baklažán	D	D	2	4	3	5	10	D	-
Ostatná zelenina	132	800	231	218	69	40	34	104,32	206,82
Zelenina na ornej pôde	8 214	7 226	7 112	7 884	8 451	6 240	5 974	7 006	17,27
Zemiaky	8 934	8 977	9 105	8 066	8 256	7 450	7 760	8 223	5,97

Zdroj: ŠÚ SR; - údaj sa nevyskytol; D- dôverný údaj; 0 - menšia hodnota ako polovica mernej jednotky

V roku 2019 dosiahla produkcia zeleniny na ornej pôde o rozlohe 7 006 ha objem 125 770,3 t. Produkcia zeleniny vrátane odhadu samozásobiteľov v roku 2019 predstavovala 313 173 t, čo je o 10 361 t menej ako rok predtým (-3,2 %). Pozberala sa z plochy 19 912 ha, teda o 1 846 ha menšej ako v roku 2018 (-8,4 %).

Vývoj zberových plôch a produkcie zeleniny vrátane odhadu samozásobiteľov



Zdroj: ŠÚ SR

Celková bilancia zeleniny (ha, t)

Ukazovateľ	2015	2016	2017	2018	2019
Zberová plocha	28 635	27 432	23 299	21 758	19 912
Produkcia	309 707	338 707	312 500	323 534	313 173
Dovoz	258 090	282 415	270 241	267 721	285 933
Celková ponuka	567 797	621 122	582 741	591 255	599 106
Priama spotreba	388 934	428 173	399 248	421 158	*420 000
- z toho dodávky pre sprac. priem.	38 849	35 972	34 580	*37 495	*36 700
Vývoz	58 707	34 036	37 412	35 605	45 387
Straty	120 156	158 913	146 081	134 492	133 719
Celkové použitie	567 797	621 122	582 741	591 255	599 106

Prameň ŠÚ SR, MPRV SR vrátane dopočtov podprahového vývozu a dovozu, VÚEPP

Pozn.: v bilancii sú do zberovej plochy a produkcie započítané výmery produkcie zeleniny v domácich záhradkách; *odhad

V roku 2019 sa na zakrytých plochách o rozlohe 71,07 ha pestovali tieto druhy zeleniny: baklažán, kaleráb skorý a letný, kapusta biela skorá a letná, kapusta červená, karfiol neskorý, karfiol skorý a letný, melóny vodové, rajčiaky konzumné zrelé, reďkovka, špargľa, tekvica, uhorky nakladačky, uhorky šalátové, zeleninová paprika, zeler, ostatná neuvedená zelenina.

Produkcia zeleniny zo zakrytých plôch

Ukazovateľ	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Zberová plocha (ha)	156,19	43,80	122,63	88,93	102,43	91,28	91,36	71,07
Produkcia (t)	3 986,7	2 339,2	11 747,5	11 138,2	10 010,8	12 175,9	15 836,1	16 020,7

Zdroj: ŠÚ SR

3. Organizácie výrobcov

Hlavným cieľom opatrení spoločnej organizácie trhu v sektore ovocia a zeleniny je dosiahnutie vyššej miery konkurencieschopnosti produkcie a zastúpenie na trhu EÚ. Ďalším cieľom je posilniť centrálné postavenie organizácií výrobcov a ich združení, nadnárodných organizácií výrobcov a ich združení. Všetky formy organizácií majú v spoločnej organizácii trhu významné postavenie a sú zároveň príjemcom podpôr v sektore.

Na základe týchto skutočností sme vybrali viacero ekonomických kvantifikátorov, tak aby sme mohli čo najobjektívnejšie zhodnotiť dopad týchto realizovaných opatrení na trh ovocia a zeleniny v rokoch 2009-2019. Rok 2020 nie je uvedený v prehľadoch, nakoľko nie je ukončený k dátumu modifikácie národnej stratégie.

Medzi zvolené charakteristiky a kvantifikátory patria:

- a) charakteristika organizácie výrobcov (OV) a ich členstva,
- b) ukazovatele predanej produkcie OV,
- c) výška vyplatenej podpory OV,
- d) ukazovatele vstupu – výdavky operačných programov OV,
- e) zmena jednotkovej hodnoty predávanej výroby OV,
- f) % podiel predanej produkcie OV členenej podľa miest určenia,
- g) organizovanosť predaja ovocia a zeleniny.

Charakteristika organizácií výrobcov a ich členstva v rokoch 2009 - 2020

V roku 2009 v Slovenskej republike pôsobilo päť organizácií výrobcov v sektore ovocia a zeleniny. Počet členov OV – prvovýrobcov ovocia bol menší (20 členov) ako počet členov OV – prvovýrobcov zeleniny (28 členov), pričom predajná produkcia OV s ovocím bola vyše šesťnásobne vyššia ako predajná produkcia OV so zeleninou. Zvláštnosťou bolo, že len 2 organizácie výrobcov ovocia mali operačný program až do roku 2014, ani jedna OV so zeleninou nezrealizovala operačný program.

V súčasnosti pôsobia na území SR štyri organizácie výrobcov a jedna nadnárodná organizácia výrobcov. Predmetná nadnárodná organizácia výrobcov pôsobí od roku 2020 a združuje prvovýrobcov zeleniny v SR a Maďarskej republiky. Dve organizácie výrobcov združujú len prvovýrobcov ovocia. Všetky uznané organizácie výrobcov realizujú svoje operačné programy. Prehľad organizácií výrobcov a ich členstvo v rokoch 2009 - 2019 je uvedený v tabuľke.

Prehľad organizácií výrobcov a ich členstva v rokoch 2009 – 2019

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet OV	5	6	6	6	6	7	5	5	5	5	5
Počet aktívnych členov - ovocie	20	19	18	18	18	21	22	23	23	24	24
Počet aktívnych členov - zelenina	28	64	64	64	64	69	16	19	18	18	23
Počet aktívnych členov spolu	48	83	82	82	82	90	38	42	41	42	47
Počet OV s OP	2	2	2	2	2	2	3	5	5	5	5

Počet členov OV s OP - ovocie	20	19	18	18	18	21	22	23	23	24	24
Počet členov OV s OP - zelenina	0	0	0	0	0	0	11	19	18	18	23
Predávaná produkcia OV ovocia a zeleniny (EUR)	9 602 313	11 833 046	11 086 707	11 079 731	16 280 314	22 776 642	27 823 067	34 579 980	42 593 810	57 721 495	62 821 649

Zdroj: PPA

Predávaná výroba OV v rokoch 2009 - 2019

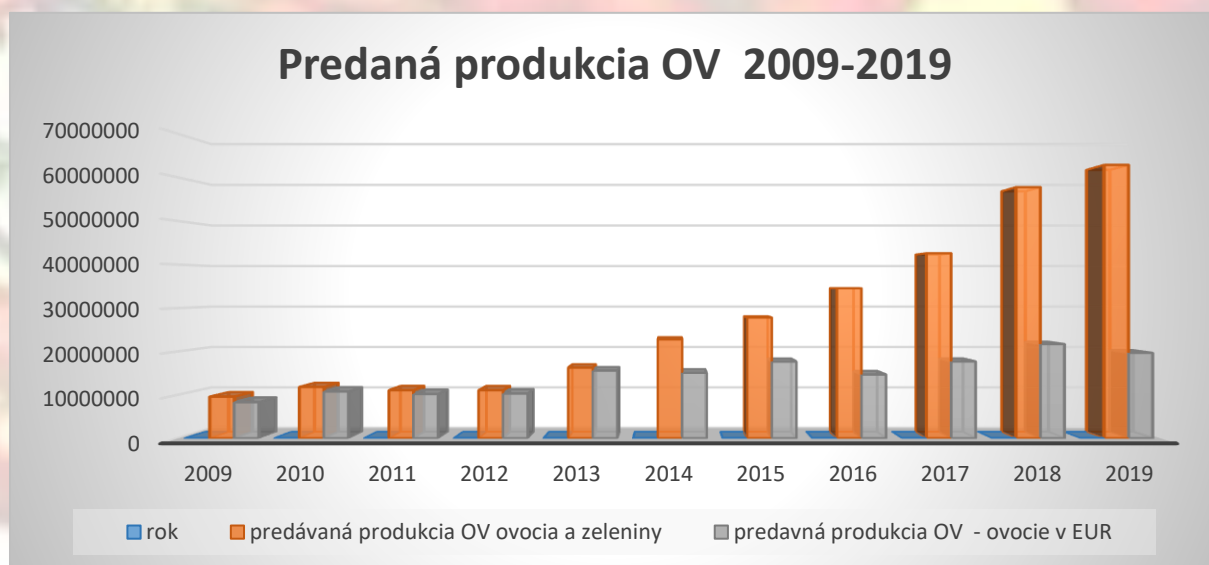
Predávaná výroba OV v roku 2009 bola na úrovni 9 602 313,09 EUR za všetky OV, v roku 2010 bol rastúci trend, no v rokoch 2011 a 2012 mierne stagnovala predávaná výroba medziročne, výrazný nárast nastal až v roku 2013. Ak porovnáme rok 2019 s rokom 2009, nárast predávanej výroby je vyše šesťnásobne vyšší. Prehľad predávanej výroby je uvedený v tabuľke a v grafe.

Predávaná výroba OV v rokoch 2009 – 2019

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Predávaná produkcia OV - ovocie a zelenina (EUR)	9 602 313,1	11 833 045,6	11 086 707,3	11 079 731,2	16 280 314,3	22 776 641,8	27 823 067,2	34 579 980,2	42 593 810,2	57 721 494,6	62 821 648,5
Medziročný index	–	1,2323	0,9369	0,9994	1,4694	1,399	1,2216	1,2429	1,2317	1,3552	1,0884
Porovnanie s rokom 2009 (index daný rokom 2009)	–	1,2323	1,1546	1,1539	1,6955	2,372	2,8975	3,6012	4,4358	6,0112	6,5423

Zdroj: PPA; údaje za rok 2019 sú zosumarizované na základe žiadosti o následnú platbu

Predávaná výroba OV v rokoch 2009 – 2019



Zdroj: PPA

Výška vyplatenej podpory organizáciám výrobcov

Výška vyplatenej podpory závisí priamo úmerne od výšky predávanej výroby OV, takže tým mala aj rastúcu tendenciu v rokoch 2009 - 2019. Vnútroštátna finančná pomoc bola

každoročne súčasťou operačného fondu OV, ktorá ho dopĺňala a za rok 2018 má výrazný pokles, nakoľko v západnom regióne stupeň organizovanosti predaja OV presiahol hranicu 20 %. Celkovo bola v rokoch 2009-2019 vyplatená pomoc z rozpočtu EÚ a SR 13 547 782,75 EUR.

Výška vyplatenej podpory v rokoch 2009 – 2019

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Platby OZ v EUR	860 352,57	301 628,71	497 988,67	725 916,82	683 336,24	833 649,95	775 156,24	1 951 568,82	1 709 859,01	2 767 781,65	2 440 544,07
OV ovocie v EUR	860 352,57	301 628,71	497 988,67	725 916,82	683 336,24	833 649,95	660 027,65	1 125 617,2	698 073,58	1 563 538,8	887 726,77
OV zelenina v EUR	0	0	0	0	0	0	115 128,59	825 951,62	1 011 785,43	1 204 242,85	1 552 817,3

Zdroj: PPA

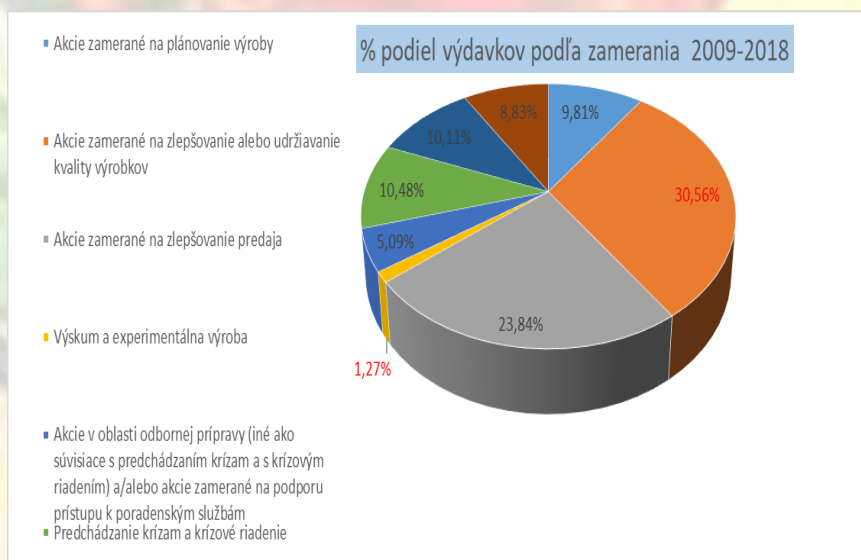
Ukazovatele vstupu – výdavky operačných programov OV

Ukazovatele vstupu sa vzťahujú na finančné zdroje pridelené každému uskutočnenému opatreniu/druhu opatrenia. Výdavky operačných fondov OV patria medzi ukazovatele vstupu.

Uvedené zosumarizované výdavky sú len z EÚ rozpočtu, nie sú zahrnuté výdavky z vnútroštátnej finančnej pomoci.

V rokoch 2009 - 2018 najviac výdavkov tvorili opatrenia ohľadom zlepšovania kvality 30,56 %, nasledujú akcie ohľadom zlepšenia predaja 23,84 %. Najmenší podiel výdavkov tvorili akcie zamerané na výskum a experimentálnu výrobu 1,27 %.

Percentuálny podiel výdavkov podľa zamerania v rokoch 2009 - 2018



Zdroj: PPA

Zmena jednotkovej hodnoty predávanej výroby OV.

Zmena jednotkovej hodnoty predávanej výroby patrí medzi spoločné ukazovatele výsledkov pri hodnotení operačných programov. Tento kvantifikovaný ukazovateľ má za cieľ

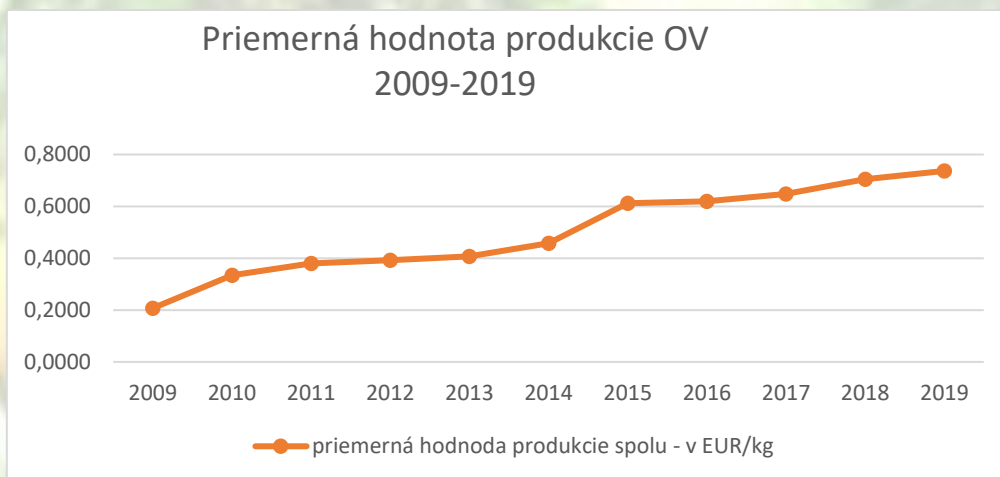
zhodnotiť celkový cieľ, a to zlepšovanie konkurencieschopnosti a zvyšovanie atraktívnosti členstva v organizácii výrobcov. V tabuľke sú zobrazené jednotkové hodnoty predávanej výroby za roky 2009 - 2019. Jednoznačne mal tento ukazovateľ medziročný rastúci trend.

Jednotková hodnota produkcie v rokoch 2009 - 2019

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Priemerná hodnota produkcie spolu v EUR/kg	0,2073	0,3337	0,38	0,3925	0,4075	0,4578	0,6124	0,6195	0,6478	0,704682	0,736533
Priemerná hodnota produkcie OV - ovocie v EUR/kg	0,3322	0,4421	0,4583	0,6098	0,5226	0,4443	0,5169	0,652178	0,6667	0,619556	0,58663
Priemerná hodnota produkcie OV - zelenina v EUR/kg	0,392	0,9764	1,475	0,911	1,5494	1,4015	2,441	0,5973	0,6349	0,768295	0,833737
Medziročný index	–	1,6098	1,1386	1,0328	1,0384	1,1234	1,3376	1,0115	1,0457	1,0879	1,0452
Porovnanie s rokom 2009 (index daný rok/2009)	–	1,6098	1,8329	1,8931	1,9657	2,2083	2,9539	2,9879	3,1243	3,3989	3,5525

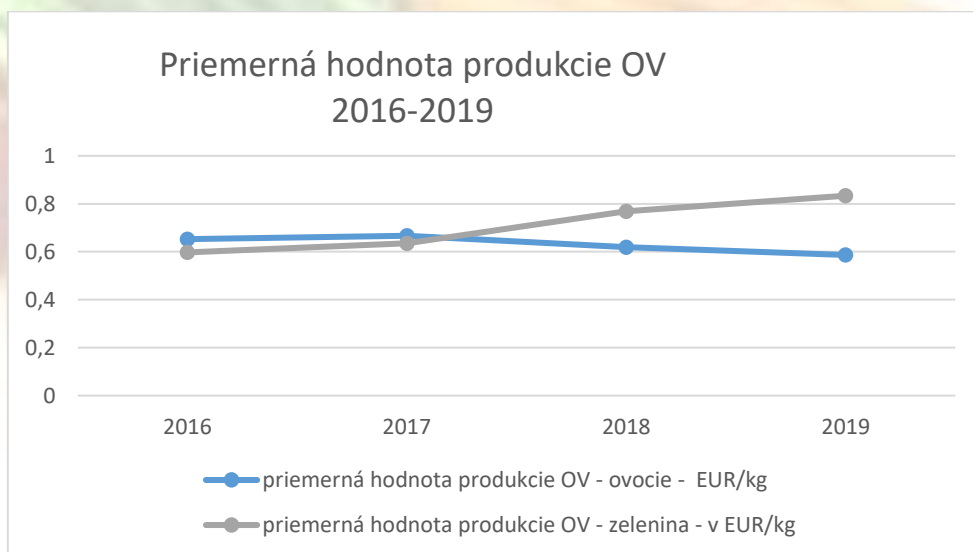
Zdroj: PPA

Jednotková hodnota produkcie v rokoch 2009 – 2019



Zdroj: PPA

Priemerná hodnota produkcie ovocia a zeleniny v rokoch 2016 – 2019



Zdroj: PPA

Percentuálny podiel predanej produkcie OV členený podľa miest určenia produkcie.

Tento zvolený ukazovateľ vypovedá o tom, ako si organizácie výrobcov hľadajú svojich odberateľov. Miesta určenia sú rozdelené hlavne na maloobchodné reťazce a veľkoobchod/centrálny nákup/trh. Cieľom je, aby organizácie výrobcov pôsobili na trhu ako veľkoobchodní dovozcovia a naopak, aby nedodávali markantnú časť predávanej výroby veľkoobchodníkom za nízke ceny.

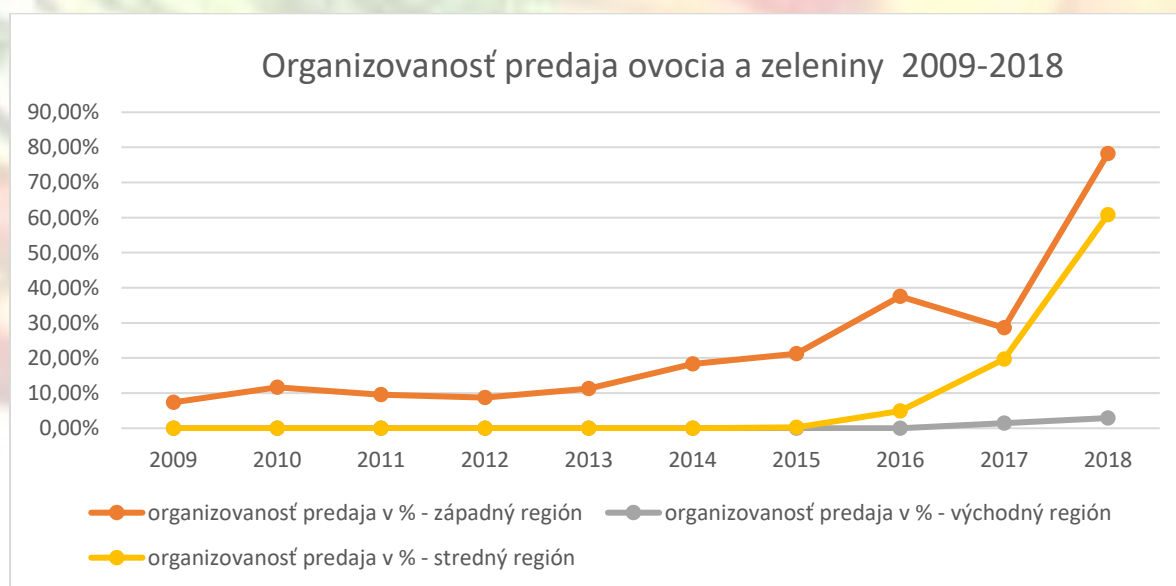
V roku 2010 maloobchodné reťazce tvorili 38,09 %, počas rokov 2010 - 2017 podiel v maloobchode vzrástol až na úroveň 82,06 %. Podiel predávanej výroby OV pre veľkoobchod mal klesajúcu tendenciu a to, zo 45,51 % (2010) na 14,27 % (2017).

Percentuálny podiel predanej produkcie OV, členený podľa miest určenia produkcie

Miesto určenia - výrobky predané OV na trh s čerstvými výrobkami (v EUR)								
Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Filiálkové obchody/supermarkety (priamo) - maloobchodné reťazce	4 507 200,55	4 673 827,05	4 882 274,07	70 212 646,20	11 985 877,46	17 600 507,89	25 482 011,08	34 953 077,14
Filiálkové obchody/supermarkety (priamo) - maloobchodné reťazce - (% podiel)	38,09 %	42,16 %	44,03 %	44,30 %	52,62 %	63,26 %	73,69 %	82,06 %
Veľkoobchod/centrálny nákup/trh	5 385 223,70	4 294 370,85	4 783 835,37	7 738 919,39	9 464 417,81	9 041 425,88	7 636 527,63	6 076 606,10
Veľkoobchod/centrálny nákup/trh - (% podiel)	45,51 %	38,73 %	43,18 %	47,53 %	41,55 %	32,50 %	22,08 %	14,27 %
Maloobchod - drobní predajcovia, živnostníci	534 814,32	560 752,43	530 734,04	503 394,28	569 664,70	568 22,32	942 951,35	471 248,90
Iné	511 132,95	496 339,64	96 883,00	83 409,00	—	256 548,21	—	—
Drobný predaj	—	—	—	—	—	—	—	—
Výrobky predávané v čerstvom stave spracovateľským spoloč. /samospracované	894 674,04	1 061 417,37	786 004,70	742 487,16	756 681,81	356 362,90	518 490,14	1 092 878,04
Spolu	11 833 045,56	11 086 707,34	11 079 731,18	16 280 856,03	22 776 641,77	27 832 067,2	34 579 980,2	42 593 810,18

Zdroj: PPA

Organizovanosť predaja ovocia a zeleniny v rokoch 2009 - 2018



Zdroj: PPA

4. Stratégia zvolená na riešenie silných a slabých stránok

Silné stránky

- Kvalita pôdy v pestovateľských oblastiach
- Dostupnosť závlahovej vody
- Krátky dodávateľský reťazec
- Široká variabilita pestovaných druhov

Slabé stránky

- Nízka organizovanosť v sektore
- Nedostatočné spracovateľské kapacity
- Nedostatočné skladové kapacity
- Nedostatok pracovnej sily
- Podkapitalizovaný sektor
- Rozdrobenosť vlastníctva pôdy brániaca dlhodobým investíciám
- Koncentrácia obchodných systémov
- Nedostatok strategických a vývojových kapacít
- Nefunkčný aplikovaný výskum v sektore

Príležitosti

- Výhoda lokality
- Dostupnosť vodných zdrojov, využiteľných na závlahy
- Cieľená podpora budovania skladových a spracovateľských kapacít
- Využitie formy duálneho vzdelávania
- Podpora vzniku nových organizácií výrobcov
- Využitie moderných technológií, najmä v oblasti precízneho poľnohospodárstva
- Podpora domácej produkcie a jej propagácia u slovenských spotrebiteľov

Hrozby

- Dopad klimatických zmien
- Neznáme choroby a škodcovia
- Nedostatok pracovnej sily, vrátane sezónnych zamestnancov
- Nedostatočná konkurenčná schopnosť

5. Ciele operačných programov a ukazovatele výkonu uvedené v článku 36 ods. 2 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 1308/2013

Na základe výsledkov SWOT analýzy bola zvolená stratégia, ktorá umožní podporiť existujúce silné stránky, využiť príležitosti a pomôže eliminovať slabé stránky a hrozby v sektore.

Stratégia je zameraná predovšetkým na opatrenia, ktoré v prípade potreby čo najlepšie ochránia produkciu pred nepriaznivými klimatickými vplyvmi, jednak formou systémových opatrení na poistenie úrody, ako aj na posilnenie využitia efektívnych protimrazových technológií. Opatrenia na zvýšenie kvality produkcie sú zamerané na podporu pestovania kvalitných odrôd ovocia a zeleniny a zlepšenie dodržiavaním zásad systémov riadenia kvality a komunikácie so spotrebiteľom. Ciele tejto stratégie sú zvolené v súlade s vyššími ambíciami v oblasti zvyšovania dôvery spotrebiteľov, ako aj neustálym zvyšovaním kvality produkcie. Pozornosť venuje zvýšenému podielu automatizácie zberu údajov a celkovému manažmentu kvality. Ďalším významným parametrom tejto národnej stratégie je zvyšovanie obchodnej kvality produkcie a zvýšenie skladových kapacít v organizáciách výrobcov.

Ciele stratégie priamo súvisia aj s environmentálnymi opatreniami, ktoré sú už prispôbené cieľom Green Deal EÚ. Riešením ekologického spracovania využitých pestovateľských substrátov a zavedením optimálnych podmienok pre využitie technológií, priateľských k životnému prostrediu sa významne zvýši uplatňovanie ekologických postupov pri pestovaní ovocia a zeleniny.

Ako hlavné oblasti boli definované nasledovné:

- Rozšírenie environmentálnych opatrení.
- Investície do technického vybavenia, najmä šetrného k životnému prostrediu.
- Zlepšenie a rozšírenie využitia opatrení pri predchádzaní krízam a efektívne krízové riadenie.
- Intenzívne vzdelávanie a výmena informácií o najlepších postupoch.
- Posilnenie propagácie a zvýšenie „rozpoznateľnosti“ produkcie organizácií výrobcov.
- Podpora predaja produkcie na území SR.

Druhy akcií vybraných ako oprávnené na podporu (neúplný zoznam):

1. Rozšírenie environmentálnych opatrení – v rámci predchádzajúcich dvoch národných stratégií sa zaviedli do operačných programov organizácií výrobcov environmentálne opatrenia. Keďže nároky na ochranu životného prostredia neustále rastú a organizácie výrobcov chcú aktívne prispieť v tejto oblasti, zavádzajú do svojich prevádzok nové a náročnejšie postupy. Opatrenia sa v tejto národnej stratégii zamerali na aktuálne trendy v Európskej únii, aktualizovali sa na základe najnovších poznatkov vedy a výskumu a cieľom je naplniť ciele dohody Green Deal, ako aj pripraviť sa na náročné obdobie v oblasti environmentálneho zamerania novej reformy SPP.
- Systémové riešenie spracovania odpadu z pestovateľských médií a ochranných fólií a textílií formou biologicky degradovateľných technológií.
- Šetrné zaobchádzanie s vodou, najmä čo sa týka recyklácie odpadovej vody z pozberových technológií a využitím cielenej závlahy pestovateľských porastov.
- Zvyšovanie biodiverzity formou výsadby remízok a vetrolamov, intenzívne nasadenie opel'ovačov v porastoch a využitie dravých vtákov na prirodzenú ochranu s minimalizáciou použitia chemických látok.
- Intenzívne využitie integrovanej ochrany proti chorobám a škodcom.

2. Investície do technického vybavenia
 - Zavádzanie nových technológií pestovania, najmä s využitím zariadení, ktoré naplňajú kritériá cieleného poľnohospodárstva.
 - Technické vybavenie skladovacích priestorov, s dôrazom na environmentálne riešenia.
 - Technologické riešenie pozberových operácií s využitím environmentálnych postupov.
 - Budovanie protimrazových systémov.
 - Budovanie závlahových systémov, ktoré optimalizujú spotrebu závlahovej vody.
3. Zlepšenie a rozšírenie využitia opatrení pri predchádzaní krízam a efektívne krízové riadenie
 - Investície zvyšujúce účinnosť riadenia objemov umiestnených na trh.
 - Školenia a poradenstvo.
 - Opätovná výsadba porastov.
 - Stiahnutie produkcie z trhu.
 - Poistenie úrody.
 - Spolupráca s výskumnými pracoviskami v oblasti výskumu experimentálnej výroby.
 - Spolupráca s výskumnými pracoviskami v oblasti zavedenia nových ochranných zariadení proti nepriaznivým klimatickým zmenám.
4. Intenzívne vzdelávanie a výmena informácií o najlepších postupoch
 - Vzdelávacie akcie zamerané na zvýšenie hodnoty obchodnej produkcie a dodržiavanie kvality, zdravotnej neškodnosti produktov.
 - Akcie zamerané na výmenu informácií o najlepších postupoch.
5. Posilnenie propagácie a zvýšenie rozpoznateľnosti „produkcie organizácií výrobcov“. Výsledky prieskumov o informovanosti spotrebiteľov o kvalite slovenskej produkcie a značkách produktov pestovaných členmi organizácií výrobcov ukazujú, že povedomie spotrebiteľa o produkcii členov organizácií výrobcov je najlepšie na území západného Slovenska. V tejto oblasti sú sústredení takmer všetci členovia jednotlivých organizácií výrobcov. Preto je dôležité rozšíriť propagáciu a budovanie značiek aj na ostatnom území SR.

Opis druhov akcií vybraných ako oprávnené na podporu (neúplný zoznam), sledované ciele, overiteľné ciele a ukazovatele, ktoré umožňujú posúdiť pokrok pri plnení cieľov, ako aj efektívnosť a účinnosť.

Požiadavky týkajúce sa všetkých alebo viacerých druhov akcií:

Osobitné informácie požadované pri druhoch akcií zameraných na dosiahnutie cieľov stanovených alebo uvedených v článku 33 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 (vypĺňajú sa len pre vybrané druhy akcií)

Rozdelenie operačného fondu na opatrenia v operačnom programe:

Od roku 2020 je možné percentuálny podiel celkových výdavkov z operačného fondu na jednotlivé opatrenia v operačných programoch zvýšiť nasledovne:

Opatrenia podľa cieľa	Limit (% z operačného fondu)
1. Plánovanie výroby	50%
2. Zlepšovanie kvality výrobkov	60%
3. Zlepšenie predaja	60%
4. Podpora predaja a propagácia	30%
5. Environmentálne opatrenia	Minimálne 10%
6. Predchádzanie krízam a krízové riadenie	60%
7. Výskum a experimentálna výroba	28%
8. Vzdelávacie akcie a akcie zamerané na výmenu informácií	30%
9. Ostatné akcie – optimalizácia výrobných nákladov	50%
10. Operačný fond - administrácia	2%

Spoločné výkonnostné ukazovatele (neúplný zoznam)

Za referenčné obdobie pre všetky opatrenia sa považuje obdobie troch po sebe nasledujúcich rokov alebo predchádzajúci rok.

1. Plánovanie výroby

1.1. Akcie zamerané na plánovanie výroby a zabezpečenie vyhovujúcej štruktúry sádov, porastov zeleniny podľa požiadaviek trhu; pestovateľské poradenstvo (neúplný zoznam)

Opatrenie má za cieľ sledovať trhové ukazovatele pre lepšie umiestnenie výrobkov na trh a tým zabezpečiť lepšiu cenu výrobkov, ako aj zhodnotiť možnosti inovácie vo výrobe podľa výsledkov prieskumu trhu. Pestovateľské poradenstvo má za cieľ optimalizovať podmienky pre zvyšovanie úrodnosti a kvality produkcie.

Nadobudnutie hmotného majetku.

Druhy investícií oprávnené na podporu:

- obstaranie vhodného softvéru a hardvéru (obnovenie a nákup výpočtovej kancelárskej techniky u začínajúcej organizácie výrobcov)
- zabezpečenie poradenstva pri pestovaní ovocia a zeleniny pre dosiahnutie optimálnych podmienok pre zvyšovanie úrodnosti a kvality produkcie (náklady spojené s pestovateľským poradenstvom).

Ďalšie formy obstarávania hmotného majetku oprávneného na podporu:

- operatívny lízing a prenájom je neodporúčená forma obstarania, finančný lízing je oprávnená forma, refundácia lízingových splátok bez úrokov, sankcií a iných poplatkov.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- obstaraný hmotný majetok musí byť vo vlastníctve organizácie výrobcov, a využitý až do nulovej účtovnej hodnoty, využívaný za účelom dosiahnutia tohto konkrétneho všeobecného cieľa.

Ostatné akcie:

- náklady ohľadom vypracovania plánu predaja, plánu výroby členov organizácie výrobcov podľa požiadaviek trhu,
- náklady na rozbor pôdy,
- náklady, ktoré sa týkajú zhodnotenia možností zavádzania nových produktov (mzdové náklady organizácie výrobcov).

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- mzdové náklady sú oprávnené len pre tých zamestnancov OV, členov OV a dcérskych spoločností OV, ktorí sú kvalifikovaní na vykonanie činnosti v rámci daného opatrenia schváleného operačného programu a majú dostatočnú prax,

- sprostredkované služby, kde dodávateľom je živnostník sú oprávnené na podporu iba vtedy, ak dodávateľ služby je kvalifikovaný na vykonanie činnosti v rámci daného opatrenia schváleného operačného programu a má dostatočnú prax.

1.2. Prieskum trhu a poradenstvo

Cieľom opatrenia je hľadať nové odbytové cesty, vypracovať plán predaja a zabezpečiť prieskum trhu konzultačnou spoločnosťou, následne uskutočniť konzultácie.

Ostatné akcie:

- náklady na prieskum trhu na pravidelnej báze,
- náklady na poradenstvo a konzultácie.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- sprostredkované služby, kde dodávateľom je živnostník sú oprávnené na podporu iba vtedy ak dodávateľ služby je kvalifikovaný na vykonanie činnosti v rámci daného opatrenia schváleného operačného programu a má dostatočnú prax.

1.3. Automatizácia zberu a prenosu údajov o zásobách a pohyboch tovaru a o výrobe členov organizácie výrobcov

Cieľom opatrenia je zber a hodnotenie údajov, potrebných na vypracovanie plánu predaja a plánu výroby pre nasledujúce obdobie.

Nadobudnutie hmotného majetku.

Druhy investícií oprávnené na podporu:

- obstaranie vhodného softvéru a hardvéru.

Ďalšie formy obstarávania hmotného majetku oprávneného na podporu:

- operatívny lízing a prenájom je neodporúčená forma obstarania, finančný lízing je oprávnená forma, refundácia lízingových splátok bez úrokov, sankcií a iných poplatkov.

Ostatné akcie:

- aktualizácia IT systému,
- mzdové náklady.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- mzdové náklady sú oprávnené len pre tých zamestnancov OV, členov OV a dcérskych spoločností OV, ktorí sú kvalifikovaní na vykonanie činnosti v rámci daného opatrenia schváleného operačného programu a majú dostatočnú prax,
- sprostredkované služby, kde je dodávateľom živnostník, sú oprávnené na podporu iba vtedy ak dodávateľ služby je kvalifikovaný na vykonanie činnosti v rámci daného opatrenia schváleného operačného programu a má dostatočnú prax.

2. Zlepšovanie kvality výrobkov (neúplný zoznam)

2.1. Zvýšenie podielu produkcie vyššej kvality/ zníženie počtu reklamácií

Opatrenie má za cieľ podporovať zvyšovanie kvality produkcie formou modernizácie pestovateľských postupov a zlepšenie pozberovej úpravy produkcie.

Nadobudnutie hmotného majetku.

Druhy investícií oprávnené na podporu:

- nákup zariadenia a strojového vybavenia pre zlepšenie kvality vo výrobe,
- výdavky na pozberové technológie,
- vnútorné a vonkajšie vybavenie spojené s udržovaním vhodnej klímy v skleníku,
- obnova nevyhovujúcich sadov a dosadenie súčasných rodiacich sadov.

Ďalšie formy obstarávania hmotného majetku oprávneného na podporu:

- operatívny lízing a prenájom je neodporúčaná forma obstarania, finančný lízing je oprávnená forma, refundácia lízingových splátok bez úrokov, sankcií a iných poplatkov.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- obstaraný hmotný majetok musí byť vo vlastníctve organizácie výrobcov a využitý až do nulovej účtovnej hodnoty, využívaný počas celej doby odpisovania za účelom dosiahnutia tohto konkrétneho všeobecného cieľa.

Ostatné akcie:

V rámci ostatných akcií tohto všeobecného cieľa sú oprávnené tieto výdavky:

- náklady na zvýšenie kvality produkcie, spôsobené nepriaznivými klimatickými podmienkami.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- mzdové náklady sú oprávnené len pre tých zamestnancov OV, členov OV a dcérskych spoločností OV, ktorí sú kvalifikovaní na vykonanie činnosti v rámci daného opatrenia schváleného operačného programu a majú dostatočnú prax,
- sprostredkované služby, kde je dodávateľom živnostník sú oprávnené na podporu iba vtedy, ak dodávateľ služby je kvalifikovaný na vykonanie činnosti v rámci daného opatrenia schváleného operačného programu a má dostatočnú prax.

2.2. Celkový manažment kvality

Opatrenie má za cieľ zabezpečiť lepšie riadenie kvality vo výrobe a lepšie postavenie na trhu pre členov organizácie výrobcov. Výsledkom zlepšenia riadenia kvality má byť zvýšenie dôvery u odberateľov a zvyšujúca sa obchodná hodnota produkcie.

Nadobudnutie hmotného majetku.

Druhy investícií oprávnené na podporu:

- obstaranie vhodného SW a HW,

Ďalšie formy obstarávania hmotného majetku oprávneného na podporu:

- operatívny lízing a prenájom je neodporúčaná forma obstarania, finančný lízing je oprávnená forma, refundácia lízingových splátok bez úrokov, sankcií a iných poplatkov.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- obstaraný hmotný majetok musí byť vo vlastníctve organizácie výrobcov a využitý až do nulovej účtovnej hodnoty, využívaný počas celej doby odpisovania za účelom dosiahnutia tohto konkrétneho všeobecného cieľa.

Ostatné akcie:

- vytvorenie / posilnenie funkcie manažéra kvality,
- dosiahnutie alebo obnova certifikátu v systémoch riadenia kvality,
- poradenstvo ohľadom certifikácie,
- náklady na audity spojené so systémami riadenia kvality,
- poradenstvo a školenia zamerané na zvýšenie kvality produkcie,
- mzdové náklady.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- mzdové náklady sú oprávnené len pre tých zamestnancov OV, členov OV a dcérskych spoločností OV, ktorí sú kvalifikovaní na vykonanie činnosti v rámci daného opatrenia schváleného operačného programu a majú dostatočnú prax,

- sprostredkované služby, kde je dodávateľom živnostník, sú oprávnené na podporu iba vtedy, ak dodávateľ služby je kvalifikovaný na vykonanie činnosti v rámci daného opatrenia schváleného operačného programu a má dostatočnú prax.

2.3. Zlepšenie výsledovateľnosti produktu

Opatrenie má za cieľ zabezpečiť, udržať a zlepšiť jednotný systém výsledovateľnosti produktov na všetkých úrovniach.

Nadobudnutie hmotného majetku.

Druhy investícií oprávnené na podporu:

- obstaranie vhodného SW a HW.

Ďalšie formy obstarávania hmotného majetku oprávneného na podporu:

- operatívny lízing a prenájom je neodporúčaná forma obstarania, finančný lízing je oprávnená forma, refundácia lízingových splátok je bez úrokov, sankcií a iných poplatkov.

Ostatné akcie:

- mzdové a prevádzkové náklady na manažment výsledovateľnosti.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- obstaraný hmotný majetok musí byť vo vlastníctve organizácie výrobcov a využitý až do nulovej účtovnej hodnoty, využívaný počas celej doby odpisovania za účelom dosiahnutia tohto konkrétneho všeobecného cieľa,
- mzdové náklady sú oprávnené len pre tých zamestnancov OV, členov OV a dcérskych spoločností OV, ktorí sú kvalifikovaní na vykonanie činnosti v rámci daného opatrenia schváleného operačného programu a majú dostatočnú prax.

2.4. Ochranné zariadenia proti nepriaznivým klimatickým zmenám, proti škodcom ohrozujúcim produkciu členov OV a celková stabilizácia produkcie členov OV

Cieľom opatrenia je udržiavanie kvality produkcie a stabilizácia produkcie členov organizácie výrobcov pomocou ochranných zariadení proti nepriaznivým klimatickým faktorom.

Nadobudnutie hmotného majetku.

Druhy investícií oprávnené na podporu:

- investície do ochranných zariadení a sietí proti nepriaznivým klimatickým podmienkam (zariadenia na ochranu pred mrazom, fóliové kryty na prirýchlenie a ochranu produkcie, protimrazové závlahy, fólie proti dažďu, protiľadovcové systémy, protimrazové ventilátory, generátory nárazovej vlny, netkané textilie a pod.),
- investície do výstavby oporných konštrukcií v sadoch pri protimrazovej závlahy, sietí proti ľadovcu a fólií proti dažďu,
- ochranné zariadenia pri nadmernej teplote, nátery stien skleníka, využitie závlahovej sústavy.

Ďalšie formy obstarávania hmotného majetku oprávneného na podporu:

- operatívny lízing a prenájom je neodporúčaná forma obstarania, finančný lízing je oprávnená forma, refundácia lízingových splátok je bez úrokov, sankcií a iných poplatkov.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- obstaraný hmotný majetok musí byť vo vlastníctve organizácie výrobcov a využitý až do nulovej účtovnej hodnoty, využívaný počas celej doby odpisovania za účelom dosiahnutia tohto konkrétneho všeobecného cieľa.

Ostatné akcie:

- výdavky na opatrenia proti škodcom,
- výdavky pri protiľadovcových a protimrazových opatreniach ako napríklad prelety vrtuľníkov, manipulačné náklady na sťahovanie a rozťahovanie protimrazových fólií a protipraskacích sietí, pálenie sviečok, pasce, predátori.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- výdavky sa účtujú ako materiál alebo služby.

2.5. Zvyšovanie kvality produkcie v skleníkovom hospodárstve

Cieľom opatrenia je zvyšovanie efektivity pri produkcii v skleníkovom hospodárstve.

Nadobudnutie hmotného majetku.

Ostatné akcie:

- výdavky na nákup CO₂.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- výdavky sa účtujú ako materiál.

2.6. Kontrola kvality počas pozberovej úpravy produkcie OV, naskladnení a pri expedícii.

Cieľom tohto opatrenia je zvyšovanie dôvery u odberateľov, lepšie postavenie na trhu a zvýšená obchodná hodnota produktu.

Druhy investícií oprávnené na podporu:

- investície do nákupu technologickej linky na kontrolu kvality (monitorovacie a triediace zariadenie).

Ostatné akcie:

- mzdové náklady pracovníkov kontroly kvality.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- obstaraný hmotný majetok musí byť vo vlastníctve organizácie výrobcov a využitý až do nulovej účtovnej hodnoty, využívaný počas celej doby odpisovania za účelom dosiahnutia tohto konkrétneho všeobecného cieľa,
- mzdové náklady sú oprávnené len pre tých zamestnancov OV, členov OV a dcérskych spoločností OV, ktorí sú kvalifikovaní na vykonanie činnosti v rámci daného opatrenia schváleného operačného programu a majú dostatočnú prax.

3. Zlepšenie predaja a zvýšenie celkovej hodnoty produkcie

3.1. Investície zvyšujúce produkciu a obchodnú hodnotu výrobkov

Opatrenie má za cieľ zlepšiť postavenie na trhu formou zvýšenia celkovej produkcie a obchodnej hodnoty produkcie organizácie výrobcov.

Nadobudnutie hmotného majetku.

Druhy investícií oprávnené na podporu:

- obstaranie baliacej linky, automatických vážiacich zariadení, linky pre pozberovú úpravu produkcie,
- obstaranie výrobných linky pre výrobu spracovaných produktov,
- obstaranie agrotechnických zariadení,
- investície na výstavbu zakrytých priestorov.

Ďalšie formy obstarávania hmotného majetku oprávneného na podporu:

- operatívny lízing a prenájom je neodporúčaná forma obstarania, finančný lízing je oprávnená forma, refundácia lízingových splátok je bez úrokov, sankcií a iných poplatkov.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- obstaraný hmotný majetok musí byť vo vlastníctve organizácie výrobcov a využitý až do nulovej účtovnej hodnoty, využívaný počas celej doby odpisovania za účelom dosiahnutia tohto konkrétneho všeobecného cieľa.

3.2. Bezpečnosť práce a starostlivosť o zamestnancov

Opatrenie má za cieľ zabezpečiť dostatočnú ochranu zamestnancov a zvýšenie bezpečnosti pri práci.

Nadobudnutie hmotného majetku.

Druhy investícií oprávnené na podporu:

- nákup ochranných odevov a pomôcok.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- obstaraný hmotný majetok musí byť vo vlastníctve organizácie výrobcov a využitý až do nulovej účtovnej hodnoty, využívaný počas celej doby odpisovania za účelom dosiahnutia tohto konkrétneho všeobecného cieľa.

Ostatné akcie:

- výdavky na servis ochranných odevov treťou stranou.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- výdavky sa účtujú ako služby.

3.3. Zvýšenie skladovacích kapacít OV a zlepšenie skladovacích podmienok produkcie OV

Cieľom tohto opatrenia je využiť na predaj produkcie najvhodnejšie obdobie z ekonomického hľadiska. Na zabezpečenie zvýšenia zisku a zlepšenia postavenia na trhu sa využijú skladovacie a manipulačné priestory a technológie.

Nadobudnutie hmotného majetku.

Druhy investícií oprávnené na podporu:

- náklady na výstavbu skladovacích a manipulačných priestorov,
- obstaranie technológií a zariadení pre skladovanie ovocia a zeleniny v riadenej atmosfére alebo s chladením.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- obstaraný hmotný majetok musí byť vo vlastníctve organizácie výrobcov a využitý až do nulovej účtovnej hodnoty, využívaný počas celej doby odpisovania za účelom dosiahnutia tohto konkrétneho všeobecného cieľa.

Ostatné akcie:

- výdavky zlepšujúce hodnotu skladovaných produktov (predĺžením skladovateľnosti a trvanlivosti pri predaji, ako napríklad použitie Smart Fresh technológie).

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- výdavky sa účtujú ako materiál.

4. Podpora predaja a propagácia

4.1. Nepriama a priama propagácia výrobkov

Opatrenie má za cieľ zvýšiť podporu predaja výrobkov, ich lepšie umiestnenie na trhu a oslovenie potenciálnych zákazníkov priamou alebo nepriamou cestou (napríklad

prostredníctvom médií). Organizácia výrobcov si hľadá nové odbytové cesty aj formou spolupráce s inými organizáciami výrobcov a s profesijnými zväzmi, ako aj intenzívnym kontaktom s obchodnými spoločnosťami a spracovateľmi. Spolupráca je možná na národnej alebo medzinárodnej úrovni v rozsahu legislatívy EÚ.

Ostatné akcie:

- náklady na reklamu, propagačné video, propagačno – reklamné predmety, propagačné akcie, reklamné brožúry, grafické návrhy,
- náklady ohľadom účasti na výstavách a veľtrhoch s národným a medzinárodným významom, organizovanie ochutnávok ovocia a zeleniny a výrobkov z nich,
- mzdové náklady na marketingového pracovníka,
- náklady na hľadanie nových odberateľov a odbytových ciest,
- náklady na on line komunikáciu,
- náklady na zabezpečenie činností pre nadviazanie medziodvetvovej spolupráce a vytvorenie informačnej siete s inými OV,
- náklady na realizáciu spoločných projektov pre podporu predaja a odbytu.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- výdavky sa účtujú ako materiál a služby,
- všetky náklady musia byť v súlade s delegovaným nariadením Komisie (EÚ) č. 2017/891 a prílohou II. a III. tohto nariadenia,
- účasť na výstavách iných ako sú každoročne schválené v Kalendári výstav podporovaných z národných zdrojov,
- mzdové náklady sú oprávnené len pre tých zamestnancov OV, členov OV a dcérskych spoločností OV, ktorí sú kvalifikovaní na vykonanie činnosti v rámci daného opatrenia schváleného operačného programu a majú dostatočnú prax,
- sprostredkované služby, kde je dodávateľom živnostník, sú oprávnené na podporu iba vtedy, ak dodávateľ služby je kvalifikovaný na vykonanie činnosti v rámci daného opatrenia schváleného operačného programu a má dostatočnú prax,
- termín uskutočnenia reklamných akcií treba nahlásiť PPA min. 3 týždne pred ich uskutočnením a urobiť z nich záznam,
- propagačný materiál na všeobecnú propagáciu a propagáciu značiek kvality obsahuje znak Európskej únie (iba v prípade vizuálnych médií) a tento text: „Kampaň financovaná s finančnou pomocou Európskej únie“.

4.2. Poradenstvo – vypracovanie marketingovej stratégie pre OV

Cieľom opatrenia je spoznať a pochopiť potreby zákazníkov a ovplyvňovať ich. Načasovanie a zloženie marketingovej stratégie je v súlade so stratégiou organizácie výrobcov.

Ostatné akcie:

- náklady na vypracovanie marketingovej stratégie konzultačnou spoločnosťou (poradenskou spoločnosťou).

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- všetky náklady musia byť v súlade s prílohou II. delegovaného nariadenia (EÚ) č. 2017/891.

4.3. Vytvorenie ochrannej obchodnej známky OV a starostlivosť o ňu

Cieľom opatrenia je zabezpečiť dobrú propagáciu výrobkov formou prezentácie ochrannej obchodnej známky s jednotným logom.

Ostatné akcie:

- náklady na vytvorenie a registráciu jednotnej ochrannej známky a starostlivosť o jej udržiavanie.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- organizácie výrobcov pri propagovaní svojich ochranných/obchodných známk nepoužívajú znak Európskej únie.

4.4. Lokálny predaj výrobkov OV konečnému spotrebiteľovi

Cieľom opatrenia je podporiť osobný styk s konečným spotrebiteľom a podporiť postavenie na trhu v rámci viacerých regiónov.

Nadobudnutie hmotného majetku.

Druhy investícií oprávnené na podporu:

- náklady na vybudovanie predajne organizácie výrobcov,
- náklady na SW a HW riešenia.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- obstaraný hmotný majetok musí byť vo vlastníctve organizácie výrobcov a využitý až do nulovej účtovnej hodnoty, využívaný počas celej doby odpisovania za účelom dosiahnutia tohto konkrétneho všeobecného cieľa,
- všetky náklady musia byť v súlade s prílohou II. delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 2017/891.

5. Environmentálne opatrenia

Štátna environmentálna politika je v súčasnosti determinovaná najmä programovým vyhlásením vlády SR z apríla 2020 (na roky 2020 - 2024), v ktorom sa zdôrazňuje proaktívne napĺňanie záväzkov a cieľov v oblasti udržateľného rozvoja životného prostredia prijatých na medzinárodnej úrovni, najmä v rámci OSN, OECD a ďalších medzinárodných organizácií. Zároveň sa zaväzuje k implementácii európskej environmentálnej legislatívy a k napĺňaniu cieľov dlhodobej vízie a stratégie smerovania EÚ v oblasti ochrany životného prostredia a klímy do roku 2050.

Opatrenia tejto stratégie vychádzajú aj z Európskej zelenej dohody (Green Deal), ktorá je plánom na zabezpečenie udržateľnosti hospodárstva EÚ. Sústreďujú sa najmä na podporu ochrany vôd, znižovanie rizík vyplývajúcich zo zmeny klímy a podporu systémových riešení v poľnohospodárstve.

Slovenská republika prijala na základe článku 4 smernice 2009/128/ES Národný akčný plán v oblasti udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín, ktorý obsahuje najmä kvalitatívne a kvantitatívne ciele, opatrenia na zníženie zdravotných a environmentálnych rizík a vplyvov používania prípravkov na ochranu rastlín na zdravie ľudí a životné prostredie, podporu vývoja a zavádzania integrovanej ochrany proti škodlivým organizmom a alternatívnych prístupov alebo techník využívaných v ochrane rastlín. Národný akčný plán sa aktualizuje každých 5 rokov na základe zmien v legislatíve a aktuálnych požiadaviek na ochranu rastlín, ako aj zásad integrovanej ochrany proti chorobám a škodcom.

Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny sú na základe čl. 33, ods. 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 povinné uplatňovať najmenej dve environmentálne opatrenia alebo najmenej 10% z opatrení operačného programu musí byť zameraných na ochranu životného prostredia.

Členský štát má podľa čl. 36, ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 vypracovať národný environmentálny rámec pre operačné programy organizácií výrobcov. Cieľom národného environmentálneho rámca pre operačné programy organizácií výrobcov je v súlade s vyššie uvedenými záväzkami plniť opatrenia, ktoré prispievajú k trvalo udržateľnému rozvoju životného prostredia.

Národný environmentálny rámec vychádza okrem predpisov EÚ aj z nasledujúcich národných predpisov:

- zákon č. 405/2011 z 21. októbra 2011 o rastlinolekárskej starostlivosti a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995, Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 356/2019 Z.z. z 11. septembra 2019, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony,
- zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení zákona NR SR č. 372/1990 o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon),
- zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd.

Opatrenia národného environmentálneho rámca (neúplný zoznam):

5.1. Zníženie rizika poškodenia pôdy

- 5.1.1. Investície do vhodných technických zariadení s flotačnými pneumatikami alebo pásovými podvozkami / výmena pneumatík, podvozkov.

Cieľom opatrenia je predchádzanie zhutnenia poľnohospodárskej pôdy. Flotačné pneumatiky vytvárajú čo najväčšiu trakciu s minimálnym zhutnením pôdy. Širšia a dlhšia stopa flotačných pneumatík spôsobuje minimálne zhutnenie pôdy.

Nadobudnutie hmotného majetku.

Druhy investícií oprávnené na podporu:

- obstaranie vhodných technických zariadení s flotačnými pneumatikami alebo pásovými podvozkami,
- výmena pneumatík, podvozkov.

Ďalšie formy obstarávania hmotného majetku oprávneného na podporu:

- operatívny lízing a prenájom je neodporúčaná forma obstarania, finančný lízing je oprávnená forma, refundácia lízingových splátok je bez úrokov, sankcií a iných poplatkov.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- obstaraný hmotný majetok musí byť vo vlastníctve organizácie výrobcov a využitý až do nulovej účtovnej hodnoty, využívaný počas celej doby odpisovania za účelom dosiahnutia tohto konkrétneho všeobecného cieľa.

Potrebné je využívať na min. 20 % celkovej pestovateľskej plochy členov OV.

Opatrenie je v súlade s prílohou III. 1. smernice 2009/128 EC.

- 5.1.2. Používanie ekologických mazív a ekologických hydraulických olejov v produkcii a zberovej technológii

Cieľom opatrenia je zníženie rizika znečistenia podzemnej a odpadovej vody. Ekologické mazivá a oleje sú šetrnejšie k životnému prostrediu, znižujú environmentálnu záťaž a prispievajú k trvalo udržateľnému rozvoju.

Ostatné akcie:

- špecifické náklady na obstaranie ekologických mazív a olejov.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- prepláca sa rozdiel medzi cenou ekologických mazív a olejov a cenou konvenčných mazív a olejov.

Potrebné je využívať min. 20 % ekologických mazív a olejov z celkového množstva spotrebovaných mazív a olejov.

5.1.3. Výsadba porastov na stabilizáciu pôdy

Cieľom opatrenia je zníženie pôdnej erózie a zvýšenie stabilizácie pôdy. Pôdna erózia vzniká pri nedostatočnom spevnení pôdy. Výsadba porastov s dobrou koreňovou sústavou zabezpečí stabilizáciu pôdy a zabráni vzniku pôdnej erózie najmä vo svahovitom teréne. Výsadby rastlín s prirodzenou schopnosťou obohacovania pôdy a účinkom na ochranu rastlín proti chorobám a škodcom prispieva k zníženiu použitia hnojív a chemických prípravkov na ochranu rastlín.

Ostatné akcie:

- náklady na obstaranie vhodného výsadbového materiálu (kríky, stromy),
- náklady na výsadbu.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- preplácajú sa náklady na materiál a služby.

5.2. Znižovanie rizika klimatických zmien

5.2.1. Obnova skladovacích technológií, skleníkov a manipulačných priestorov, tak aby sa znížila spotreba energie a znížil sa podiel emisií CO₂ a freónu

Cieľom opatrenia je zlepšenie technológie skladového hospodárstva a manipulačných priestorov nákupom nových prvkov a zabezpečenie používania alternatívnych zdrojov energie na kúrenie, chladenie a svietenie, napr. energia z geotermálnych zdrojov, zariadenia redukujúce spotrebu energie, ako aj využitie obnoviteľných zdrojov energie a alternatívnych zdrojov.

Nadobudnutie hmotného majetku.

Druhy investícií oprávnené na podporu:

- nákup technologických zariadení, ktoré znižujú spotrebu energie, ako sú napr. žiarivky, chladiace a kúriace médiá,
- nákup technologických prvkov, ktoré znižujú emisie oxidu uhľnatého a freónu,
- nákup fotovoltackých panelov na výrobu elektrickej energie,
- nákup systémov na zadržiavanie metánu z geotermálnych zdrojov.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- obstaraný hmotný majetok musí byť vo vlastníctve organizácie výrobcov a využitý až do nulovej účtovnej hodnoty, využívaný počas celej doby odpisovania za účelom dosiahnutia tohto konkrétneho všeobecného cieľa,
- obstarané zariadenia musia znížiť spotrebu energie najmenej o 15%,
- obstarané zariadenia musia prispieť k environmentálnemu prínosu najmenej o 7%.

Ostatné akcie:

- náklady na geologický prieskum.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- výdavky sa účtujú ako materiál a služby.

5.3. Zlepšenie hospodárenia s vodou

5.3.1. Aplikácia povrchovo aktívnych látok na zadržiavanie vody v pôde

Cieľom opatrenia je zlepšenie hospodárenia so závlahovou vodou a zníženie strát vody vyparovaním.

Ostatné akcie:

- obstaranie povrchovo aktívnych látok na zadržiavanie vody v pôde.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- výdavky sa účtujú ako materiál.

Opatrenie je v súlade s prílohou III. 1. smernice 2009/128 EC.

5.3.2. Investície do technologických zariadení na aplikáciu kvapkovej závlahy/ mikropostrekovačov, nákup tesniacich zariadení, výkonnejších čerpadiel, frekvenčných meničov

Cieľom opatrenia je zníženie množstva použitej závlahovej vody formou cielenej závlahy.

Nadobudnutie hmotného majetku.

Druhy investícií oprávnené na podporu:

- nákup technologických zariadení na aplikáciu kvapkovej závlahy,
- nákup mikropostrekovačov.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- obstaraný hmotný majetok musí byť vo vlastníctve organizácie výrobcov a využitý až do nulovej účtovnej hodnoty, využívaný počas celej doby odpisovania za účelom dosiahnutia tohto konkrétneho všeobecného cieľa,
- obstarané zariadenia musia znížiť spotrebu vody najmenej o 15%,
- využitie musí byť aspoň na 10% zo zavlažovanej plochy.

Ostatné akcie:

- nákup tesniacich zariadení, výkonnejších čerpadiel a frekvenčných meničov.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- výdavky sa účtujú ako materiál.

Opatrenie je v súlade s prílohou III. 1. smernice 2009/128 EC.

5.3.3. Investície do technológií na recykláciu vody pri pozberových operáciách

Cieľom opatrenia je zníženie spotreby vody pri pozberových operáciách. Zníženie spotreby vody je možné jej recykláciou pri jednotlivých postupoch pri pozberových operáciách, napríklad pri praní a čistení produktov.

Nadobudnutie hmotného majetku.

Druhy investícií oprávnené na podporu:

- nákup technológií pre opakované využitie vody.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- obstaraný hmotný majetok musí byť vo vlastníctve organizácie výrobcov a využitý až do nulovej účtovnej hodnoty, využívaný počas celej doby odpisovania za účelom dosiahnutia tohto konkrétneho všeobecného cieľa.

Opatrenie je v súlade so smernicou 2009/128 EC, príloha III. 1.

5.4. Integrovaná ochrana rastlín

Opatrenie je v súlade s požiadavkami smernice 2009/128/EC, prílohou III.

5.4.1. Aplikácia biologických prostriedkov na ochranu, zlepšenie rastu a kondície rastlín aj v konvenčnom pestovaní

Cieľom opatrenia je zníženie environmentálnej záťaže formou zníženia množstva aplikovaných pesticídov v konvenčnom spôsobe pestovania ovocia a zeleniny.

Ostatné akcie:

- špecifické náklady na nákup biologických prostriedkov na ochranu rastlín.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- prepláca sa rozdiel medzi cenou biologických prípravkov a konvenčných prípravkov na ochranu rastlín.

Opatrenie je v súlade so Smernicou 2009/128/EC, príloha III., 3. a 6.

5.4.2. Investície na nákup feromónových lapačov hmyzu

Cieľom opatrenia je zníženie environmentálnej záťaže formou včasnej signalizácie a minimalizácie použitia pesticídov.

Ostatné akcie:

- nákup feromónových lapačov hmyzu.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- náklady sa účtujú ako materiál.

Opatrenie je v súlade so Smernicou 2009/128/EC, príloha III., 2. a 3.

5.4.3. Zaradenie medziplodín v poľnom pestovaní, ktoré potláčajú výskyt chorôb a škodcov v porastoch

Cieľom opatrenia je zvýšenie úrodnosti pôdy a biodiverzity formou potlačenia výskytu chorôb a škodcov, čím sa znižuje aplikácia pesticídov.

Ostatné akcie:

- nákup osiva.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- náklady sa účtujú ako materiál.

Opatrenie je v súlade so Smernicou 2009/128/EC, príloha III., 4. a 6.

5.4.4. Použitie vrúbľovaných rastlín na zlepšenie zdravotného stavu rastlín

Cieľom opatrenia je zníženie environmentálnej záťaže znížením použitého množstva pesticídov a zlepšenie zdravotného stavu porastov výsadbou vrúbľovaných rastlín. Vrúbľované rastliny majú silnejší a hustejší koreňový systém, lepšiu odolnosť voči chorobám, výkyvom teploty, zasolenosti pôdy. Zlepšuje sa príjem živín, kondícia rastlín a dosahuje sa vyššia a kvalitnejšia úroda zeleniny.

Ostatné akcie:

- špecifické náklady na nákup vrúbľovaných rastlín

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- prepláca sa rozdiel medzi cenou vrúbľovaných rastlín a bežných rastlín.

Opatrenie je v súlade so smernicou 2009/128/EC, príloha III., 3. a 6.

5.5. Zvyšovanie biodiverzity

5.5.1. Zabezpečenie včelstiev a/alebo iného užitočného hmyzu pre opelenie

Cieľom opatrenia je zvýšenie biodiverzity formou zvýšenia výskytu prirodzených organizmov pre opelenie v sadoch a porastoch zeleniny. Sekundárnym efektom je zvýšenie výskytu vtáctva a iných biotopov.

Ostatné akcie:

- náklady na nákup včelstiev a/alebo iného hmyzu ako opelovača,
- náklady na pravidelné rozmiestňovanie na pestovateľskú plochu.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- náklady sa účtujú ako materiál a služby.

Opatrenie sa uplatňuje na minimálne 25% z pestovateľskej plochy.

5.5.2. Výsadba vetrolamov a živých plotov

Cieľom opatrenia stabilizácia pôdy formou výsadby vhodných porastov. Voľbou vhodných rastlín sa zároveň zvýši výskyt prirodzených organizmov a zabráni sa pôdnej erózii.

Ostatné akcie:

- náklady na nákup výsadbového materiálu.

Údaje podmienkach oprávnenosti na podporu:

- náklady sa účtujú ako materiál.

5.5.3. Umiestňovanie užitočných predátorov v porastoch na zvýšenie biodiverzity a prirodzené zabezpečenie biologickej rovnováhy.

Cieľom opatrenia je umiestnenie užitočných predátorov v porastoch, ako napríklad dravé vtáky alebo iné organizmy, ktoré pomáhajú zabezpečiť prirodzenú biologickú rovnováhu. Zabezpečí sa zvýšenie výskytu prirodzených organizmov na ochranu úrody a ochranu rastlín.

Ostatné akcie:

- výdavky na nákup/ prenájom predátorov.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- výdavky sa účtujú ako materiál alebo služby.

5.6. Zlepšenie hospodárenia s odpadmi

5.6.1. Náhrada minerálnych substrátov organickými v hydroponickom pestovaní zeleniny v skleníkoch a ich ďalšie spracovanie

Cieľom opatrenia je zlepšenie pestovateľských metód používaním environmentálne šetrných substrátov a znižovanie použitia biologicky nerozložiteľných minerálnych substrátov. Biologický materiál, získaný spracovaním organických substrátov bude použitý na obohatenie pôdy.

Nadobudnutie hmotného majetku.

Druhy investícií oprávnené na podporu:

- výdavky na nákup organických substrátov.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- obstaraný hmotný majetok musí byť vo vlastníctve organizácie výrobcov a využitý až do nulovej účtovnej hodnoty, využívaný počas celej doby odpisovania za účelom dosiahnutia tohto konkrétneho všeobecného cieľa.

Oprávnenosť výdavkov je podmienená zabezpečením sekundárneho využitia organických substrátov formou ich spracovania.

5.6.2. Použitie biologicky odbúrateľných netkaných textílií na ochranu porastov

Cieľom opatrenia je zníženie environmentálnej záťaže použitím biologicky odbúrateľných komponentov pri ochrane porastov proti mrazu a mechanickej ochrane proti náletovému hmyzu.

Ostatné akcie:

- výdavky na nákup netkaných textílií.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- výdavky sa účtujú ako materiál.

Oprávnenosť je podmienená využitím recyklovateľných alebo biologicky odbúrateľných materiálov, minimálne 25% z celkového množstva použitého materiálu.

5.6.3. Investície do mulčovačov a drtičiek konárov, rezačov koreňov

Cieľom opatrenia je zníženie odpadu zo sádov a porastov, jeho spracovanie a následné využitie na obohatenie pôdy o biologickú hmotu.

Nadobudnutie hmotného majetku.

Druhy investícií oprávnené na podporu:

- náklady na nákup mulčovačov a drtičiek konárov a rezačov koreňov.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- obstaraný hmotný majetok musí byť vo vlastníctve organizácie výrobcov a využitý až do nulovej účtovnej hodnoty, využívaný počas celej doby odpisovania za účelom dosiahnutia tohto konkrétneho všeobecného cieľa.

Oprávnenosť je podmienená využitím na najmenej 20% pestovateľskej plochy členov OV.

6. Predchádzanie krízam a krízové riadenie

Ak si zoberie organizácia výrobcov úvery na financovanie tohto cieľa OP, môže byť splácanie istiny a úrokov súčasťou operačného programu, teda môže byť oprávnené na finančnú pomoc podľa čl. 33, ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013.

6.1. Investície zvyšujúce účinnosť riadenia objemov umiestnených na trh

Cieľom opatrenia je stabilizácia produkcie členov organizácie výrobcov.

Nadobudnutie hmotného majetku.

Druhy investícií oprávnené na podporu:

- náklady na výstavbu skladovacích a manipulačných priestorov,
- obstaranie technológií a zariadení pre skladovanie ovocia a zeleniny v riadenej atmosfére alebo chladením.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- obstaraný hmotný majetok musí byť vo vlastníctve organizácie výrobcov a využitý až do nulovej účtovnej hodnoty, využívaný počas celej doby odpisovania za účelom dosiahnutia tohto konkrétneho všeobecného cieľa,
- všetky náklady musia byť v súlade s prílohou II. a III. delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 2017/891.

Ostatné akcie:

- výdavky zlepšujúce hodnotu skladovaných produktov (predĺžením skladovateľnosti a trvanlivosti pri predaji, ako napríklad použitie Smart Fresh technológie).

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- výdavky sa účtujú ako materiál.

6.2. Školenia a poradenstvo

Cieľom opatrenia je zabezpečiť dostatočné informácie pre zamestnancov v oblasti krízového manažmentu, riadenia kríz a znižovania výrobných nákladov.

Ostatné akcie:

- náklady na školenia zamestnancov organizácie výrobcov a členov organizácie výrobcov.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- sprostredkované služby, kde je dodávateľom živnostník, sú oprávnené na podporu iba vtedy, ak dodávateľ služby je kvalifikovaný na vykonanie činnosti v rámci daného opatrenia schváleného operačného programu a má dostatočnú prax.

6.3. Opätovná výsadba porastov

Cieľom opatrenia je zabezpečiť opätovnú výsadbu po povinnej likvidácii porastov, ktorá sa vykonala zo zdravotných alebo fytosanitárnych dôvodov na príkaz Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho.

Nadobudnutie hmotného majetku.

Druhy investícií oprávnené na podporu:

- nákup sadbového materiálu,
- založenie ovocného sadu,
- doplnenie alebo náhrada závlahových systémov, opornej konštrukcie a ďalšej infraštruktúry.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- obstaraný hmotný majetok musí byť vo vlastníctve organizácie výrobcov a využitý až do nulovej účtovnej hodnoty, využívaný počas celej doby odpisovania za účelom dosiahnutia tohto konkrétneho všeobecného cieľa.

Ostatné akcie:

- náklady na likvidáciu napadnutých porastov,
- náklady na návrat pozemku do pôvodného stavu.

6.4. Stiahnutie z trhu

Cieľom opatrenia je využiť formu stiahnutia produkcie z trhu ako opatrenia na riadenie krízy v prípade nadmerných zásob a nízkych cien.

Ostatné akcie:

- náklady na triedenie, balenie a dopravu,
- náklady na stiahnutie z trhu bezplatnou distribúciou,
- náklady na stiahnutie z trhu kompostovaním.

6.5. Poistenie úrody

Cieľom opatrenia je predchádzať vzniku krízy pomocou poistenia úrody a stabilizovať tak príjmy členov organizácie výrobcov.

Ostatné akcie:

- náklady na poistné vo výške 50% poistnej sumy v prípade poistenia proti nepriaznivým prírodným javom,
- náklady na poistné vo výške 80% v prípade poistenia proti prírodným katastrofám.

7. Výskum a experimentálna výroba

7.1. Výskum a experimentálna výroba

Cieľom opatrenia je podpora experimentálnej výroby pri zavádzaní nových produktov, technológií šetriacich životné prostredie alebo znižujúcich prácnosť, zvyšujúcich kvalitu produkcie. Podpora je možná buď investičnou činnosťou alebo zavedením nových inovatívnych procesov.

Nadobudnutie hmotného majetku.

Druhy investícií oprávnené na podporu:

- nákup hmotného majetku pre výskum a experimentálnu výrobu.

Ďalšie formy obstarávania hmotného majetku oprávneného na podporu:

- operatívny lízing a prenájom je neodporúčaná forma obstarania, finančný lízing je oprávnená forma, refundácia lízingových splátok je bez úrokov, sankcií a iných poplatkov.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- obstaraný hmotný majetok musí byť vo vlastníctve organizácie výrobcov a využitý až do nulovej účtovnej hodnoty, využívaný počas celej doby odpisovania za účelom dosiahnutia tohto konkrétneho všeobecného cieľa.

Ostatné akcie:

- experimentálna výroba pri zavádzaní nových produktov a technológií,
- náklady na výskum nových odrôd ovocia a zeleniny a množiteľského materiálu ovocia a zeleniny, vhodných v našich klimatických podmienkach,
- podpora využívania nových odrôd vhodných na spracovanie,
- náklady na ovocné sady v experimentálnej výrobe, náklady na zakladanie pokusných plôch pre zeleninu,
- zavádzanie nových procesov do výroby.

7.2. Spolupráca s výskumnými pracoviskami v oblasti zavedenia nových ochranných zariadení proti nepriaznivým klimatickým zmenám

Cieľom opatrenia je podporovať výskumné projekty v oblasti zavedenia nových inovatívnych metód a použitia nových ochranných zariadení. Prínosom bude znižovanie dôsledkov klimatických zmien.

Ostatné akcie:

- náklady týkajúce sa výskumného projektu.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- projekt musí byť v súlade s prílohou III. delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 2017/891.

8. Vzdelávacie akcie zamerané na zvýšenie obchodnej hodnoty produkcie a dodržiavanie kvality, zdravotnej neškodnosti produktov, akcie zamerané na výmenu informácií o najlepších postupoch

8.1. Školenia v oblasti požiadaviek na kvalitu produktov

Cieľom opatrenia je zvýšiť vedomosti zamestnancov o požiadavkách na kvalitu produktov.

Ostatné akcie:

- školenie pracovníkov zamerané na uplatňovanie noriem kvality pre ovocie a zeleninu.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu

- sprostredkované služby sú oprávnené na podporu iba vtedy, ak dodávateľ služby je kvalifikovaný na vykonanie činnosti v rámci daného opatrenia schváleného operačného programu a má dostatočnú prax.

8.2. Vzdelávacie akcie zamerané na požiadavky na hygienu, zdravotnú neškodnosť a výsledovateľnosť produkcie.

Cieľom opatrenia je zvýšiť vedomosti zamestnancov v oblasti hygienických požiadaviek v prevádzkach a zabezpečenie zdravotnej neškodnosti produkcie.

Ostatné akcie:

- školenie pracovníkov zamerané na uplatňovanie hygienických požiadaviek, požiadaviek na zdravotnú neškodnosť a výsledovateľnosť produkcie.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- sprostredkované služby sú oprávnené na podporu iba vtedy, ak dodávateľ služby je kvalifikovaný na vykonanie činnosti v rámci daného opatrenia schváleného operačného programu a má dostatočnú prax.

8.3. Účasť na odborných seminároch, konferenciách a ďalších podujatiach v sektore

Cieľom opatrenia je zvýšenie odborných vedomostí, získanie informácií o najlepších postupoch v pestovaní a pozberovej úprave produkcie. Účasťou riadiacich pracovníkov na odborných podujatiach v SR a v zahraničí sa zlepši informovanosť a výmena informácií o najnovších trendoch v sektore.

Ostatné akcie:

- účasť na odborných seminároch, konferenciách a ďalších podujatiach v sektore ovocia a zeleniny.

9. Ostatné akcie – optimalizácia výrobných nákladov

9.1. Výsadba nových trvalých porastov použitím certifikovaného výsadbového materiálu

Cieľom opatrenia je zlepšenie zdravotného stavu porastov, obnova sádov, zvýšenie kvality produkcie a optimalizácia použitia pesticídov.

Nadobudnutie hmotného majetku.

Druhy investícií oprávnené na podporu:

- náklady súvisiace s realizáciou opatrenia.

Ďalšie formy obstarávania hmotného majetku oprávneného na podporu:

- operatívny lízing a prenájom je neodporučená forma obstarania, finančný lízing je oprávnená forma, refundácia lízingových splátok je bez úrokov, sankcií a iných poplatkov.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- náklady na realizáciu musia byť v súlade s prílohou III. delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 2017/891.

9.2. Budovanie a údržba závlahových systémov

Cieľom opatrenia je zlepšenie využitia závlah budovaním nových závlahových systémov, vrátane kvapkovej závlahy, údržba funkčných závlahových systémov a zlepšenie kvality porastov.

Nadobudnutie hmotného majetku.

Druhy investícií oprávnené na podporu:

- náklady súvisiace s realizáciou opatrenia.

Ďalšie formy obstarávania hmotného majetku oprávneného na podporu:

- operatívny lízing a prenájom je neodporučená forma obstarania, finančný lízing je oprávnená forma, refundácia lízingových splátok je bez úrokov, sankcií a iných poplatkov.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- náklady na realizáciu musia byť v súlade s prílohou III. delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 2017/891.

9.3. Optimalizácia výrobných nákladov

Cieľom opatrenia je znižovanie výrobných nákladov pomocou robotizácie, softvérových riešení a informatizácie výrobného systému.

Nadobudnutie hmotného majetku.

Druhy investícií oprávnené na podporu:

- náklady súvisiace s realizáciou opatrenia.

Ďalšie formy obstarávania hmotného majetku oprávneného na podporu:

- operatívny lízing a prenájom je neodporučená forma obstarania, finančný lízing je oprávnená forma, refundácia lízingových splátok je bez úrokov, sankcií a iných poplatkov.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- náklady na realizáciu musia byť v súlade s prílohou III. delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 2017/891.

10. Operačný fond

10.1. Administrácia operačného fondu OV

Cieľom opatrenia je administrácia operačného fondu. Vzťahuje sa na operačný fond a fond zriadený na riadenie krízy.

Ostatné akcie:

- náklady na administráciu operačného fondu.

Údaje o podmienkach oprávnenosti na podporu:

- výška nákladov na administráciu operačného fondu musí byť v súlade s čl. 32 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 a prílohy č. III delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 2017/891.

6. Určenie príslušných orgánov a zodpovedných inštitúcií

Vnútroštátny orgán, zodpovedný za riadenie, monitorovanie a hodnotenie národnej stratégie je Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR.

Hodnotiaca komisia, ktorá je zodpovedná za hodnotenie plnenia cieľov operačného programu je zložená zo zástupcov Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Pôdohospodárskej platobnej agentúry, Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR, Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho a Výskumného ústavu ekonomiky pôdohospodárstva a potravinárstva (ďalej len „hodnotiaca komisia“).

7. Opis systémov monitorovania a hodnotenia

Operačné programy a národná stratégia podliehajú monitorovaniu a hodnoteniu zameraného na hodnotenie pokroku dosiahnutého pri splnení určitých cieľov operačných programov, ako aj hodnoteniu efektívnosti a účinnosti v súvislosti s uvedenými cieľmi.

Ukazovatele výkonu stanovené v národnej stratégii pozostávajú zo spoločných výkonnostných ukazovateľov stanovených v prílohe č. 1 a národnom environmentálnom rámci stanovenom v prílohe č. 2 tejto stratégie.

Posúdenie operačných programov a oznamovacie povinnosti organizácií výrobcov uvedené v článku 36 ods. 2 písm. d) a e) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013

Posúdenie operačného programu sa vykonáva:

- pred jeho samotným schválením,
- počas jeho realizácie,
- v posledných dvoch rokoch realizácie operačného programu.

Posúdenie operačného programu pred jeho samotným schválením

Uznaná organizácia predkladá OP na obdobie 3 – 5 rokov formou kvalitne, prehľadne a detailne spracovaného podnikateľského zámeru s finančnou kalkuláciou, resp. formu projektu s rozpracovanými jednotlivými krokmi, opatreniami a vymenovanými cieľmi, ku ktorým sa opatrenia viažu. Všetky plánované kroky budú vyhodnocované v rámci roka alebo na záver plnenia OP na základe merateľných ukazovateľov – vstupných a výstupných, ktoré sú v OP definované.

Platobná agentúra rozhodne o schválení, doplnení alebo zamietnutí žiadosti o schválenie OP do 15. decembra roku, v ktorom bol OP predložený a to na základe výsledku zasadnutia hodnotiacej komisie a výsledku administratívnej kontroly a kontroly na mieste, technického posúdenia inšpektormi zo ŠVPS SR. Hodnotiaca komisia je zložená zo zástupcov MPRV SR, PPA, ŠVPS SR, ÚKSÚP a VUEPP.

Pri organizáciách, ktoré už realizujú operačný program schválený v predchádzajúcich rokoch, je dôležitým podkladom pre hodnotenie hodnotiaca správa vypracovaná podľa čl. 57, ods. 3 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 2017/891.

Hodnotiaca komisia hodnotí štruktúru OP v súlade s národnou stratégiou, vnútroštátnym environmentálnym rámcom a prípadne aj na základe hodnotiacej správy OP:

- celková dĺžka trvania OP;
- stručný popis organizácie, pôsobenie na trhu, zoznam schválených druhov ovocia a zeleniny, členská základňa, rozloha v rámci SR a v iných ČŠ, % podiel predaja v rámci SR a v iných ČŠ, zámer a všeobecné ciele;
- opis počiatočnej situácie, najmä pokiaľ ide o výrobu, uvádzanie na trh a stav technického zariadenia (sklady, manipulačné haly, linky a iné výrobné zariadenia), ktoré vlastní organizácia alebo jej členovia na začiatku realizácie OP, prípadne ktoré boli financované z iných podporných programov EÚ;
- špecifické ciele OP, v ktorých je potrebné navrhnuť prognózy pre výrobu a odbyt;
- podrobný opis opatrení obsahujúci samostatné činnosti a spôsoby, ktoré je nevyhnutné vykonať na dosiahnutie cieľov – zvlášť za každý rok realizácie OP; prínosy, dopady a očakávané výsledky realizácie navrhovaných opatrení (musia byť uvedené merateľné ukazovatele);
- spôsob vypočítania a výšku finančných príspevkov;
- postup pri financovaní OF;
- finančný rozpočet a harmonogram činností na každý rok realizácie OP.

Zo zasadnutia hodnotiacej komisie sa vypracuje záznam, pričom overovateľ je z inej inštitúcie ako zapisovateľ a s jeho znením súhlasia všetci prítomní. Záznam je súčasťou spisu žiadosti o schválenie operačného programu. Týmto procesom sa zabezpečí objektívnosť hodnotenia operačného programu pred jeho schválením.

Posúdenie operačného programu počas jeho realizácie

V súlade s článkom 57 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 2017/891 organizácie zriadia systém zberu, zaznamenávania a uchovávaní informácií na účel zhromažďovania príslušných ukazovateľov na monitorovania a hodnotenie operačných programov.

Zoznam spoločných výkonnostných ukazovateľov je uvedený v prílohe č. 2 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 2017/892, ktoré sú **povinné pre každú organizáciu, ktorá uplatňuje operačný program**. Podobne sa postupuje aj pri zvolených

ukazovateľoch v príslušnom operačnom programe na meranie a hodnotenie vykonávania zvoleného opatrenia.

Organizácie predkladajú výročné správy o vykonávaní svojich operačných programov spolu so žiadosťami o následnú platbu podľa čl. 21, ods. 2 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 2017/892.

Uvedené výročné správy sa týkajú:

- a) operačného programu vykonávaného počas predchádzajúceho roka,
- b) hlavných zmien operačného programu a
- c) rozdielov medzi odhadovanou výškou pomoci a požadovanou výškou pomoci.

Vo výročných správach organizácií výrobcov a združení organizácií výrobcov sa uvedú:

- a) úspechy operačného programu založené na ukazovateľoch uvedených v prílohe II tejto stratégie, prípadne na dodatočných ukazovateľoch uvedených v národnej stratégii týmto spôsobom:
 - i) v každej výročnej správe sa použijú spoločné východiskové ukazovatele a (finančné) ukazovatele vstupov;
 - ii) v posledných dvoch rokoch operačného programu sa použijú ukazovatele výsledkov a výstupov;
- b) súhrn hlavných problémov, ktoré nastali pri riadení programu a opatrení prijatých na zabezpečenie kvality a účinnosti vykonávania programu.

Vo výročnej správe sa podľa možnosti uvedie, aké ochranné opatrenia sa prijali v súlade s národnou stratégiou a pri uplatnení článku 33, ods. 6 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 na ochranu životného prostredia pred možnými zvýšenými tlakmi pochádzajúcimi z investícií, ktoré sa podporujú v rámci operačného programu.

Každá výročná správa podlieha administratívnej kontrole a **kontrole na mieste**, ktorú vykonáva Pôdohospodárska platobná agentúra.

Operačné programy podliehajú monitorovaniu a hodnoteniu zameranému na hodnotenie pokroku dosiahnutého pri plnení určených cieľov operačných programov, ako aj hodnoteniu efektívnosti a účinnosti v súvislosti s uvedenými cieľmi.

Výsledky hodnotenia sú prezentované Pôdohospodárskou platobnou agentúrou na zasadnutí hodnotiacej komisie. Hodnotiaca komisia zhodnotí priebeh daného operačného programu a prípadne odborne odporučí zmenu operačného programu na nasledujúce roky. Na zasadnutie sú prizvaní aj zástupcovia profesijných združení – Ovocinárskej únie SR, Únie zeleninárov a zemiakarov Slovenska a Konzervárenského zväzu.

Monitorovanie a hodnotenie dopadov operačných programov vykonáva OV každý rok, podľa jednotlivých opatrení. Hodnotenie operačných programov sa vykonáva v súlade s článkami 57 a 58 delegovaného nariadenia (EÚ) č. 2017/891 a je možné použiť predtlačé ustanovené v „Spoločných hodnotiacich ukazovateľoch pre hodnotenie operačných programov“, podľa prílohy 1 tejto stratégie. Všetky informácie nevyhnutné pre vyhodnocovanie dopadu je potrebné zhromažďovať a uchovávať. Pri monitorovaní operačných programov a stratégie postupujú OV a PPA podľa ukazovateľov ustanovených v prílohe II k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) č. 2017/892.

OV vo svojom operačnom programe stanoví konkrétne ukazovatele v závislosti na vykonávanej činnosti. Operačný program posudzuje hodnotiaca komisia zložená so zástupcov MPRV SR,

PPA, ŠVPS SR a profesijných združení. PPA formou rozhodnutia schváli operačný program na stanovené obdobie podľa požiadavky OV.

Podľa článku 27 delegovaného nariadenia (EÚ) č. 2017/891 sa národná stratégia môže meniť a každoročne dopĺňať z hľadiska výsledkov monitorovacích ukazovateľov. V súlade so zmenami národnej stratégie sa mení aj operačný program. Zmeny v operačných programoch, ktoré zvyšujú výdavky oproti plánu celkových výdavkov nad 10 % na činnosti realizované počas roka sú možné na základe povolenia, ktoré vydá PPA v súlade s nariadením vlády SR č. 273/2017 Z. z. o podmienkach vykonávania niektorých opatrení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov v sektore ovocia a zeleniny.

Posúdenie operačného programu v posledných dvoch rokoch realizácie operačného programu

Vo výročných správach OV/ZOV/NOV **za predposledný rok operačného programu** sa uvedie, do akej miery boli splnené ciele. V tejto správe sa uvedú aj faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu pri vykonávaní programu, a spôsob, akým sa tieto faktory zohľadnili v súčasnom programe alebo akým spôsobom **budú zohľadnené v nasledujúcom operačnom programe.**

V procese hodnotenia sa preskúma pokrok dosiahnutý v súvislosti s celkovými cieľmi programu. Na tieto účely sa použijú spoločné výkonnostné ukazovatele týkajúce sa východiskovej situácie, výstupov a výsledkov.

V prípade potreby bude súčasťou hodnotenia kvalitatívne hodnotenie výsledkov a vplyvu environmentálnych opatrení zameraných na:

- a) zlepšenie kvality operačného programu,
- b) zistenie akejkoľvek potreby zásadne zmeniť operačný program a
- c) vyvodenie ponaučení užitočných pri zlepšovaní budúcich operačných programov.

Hodnotiacia správa sa priloží k zodpovedajúcej výročnej správe uvedenej v článku 21, ods. 2 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 2017/892.

Termín podania výročnej správy spolu s hodnotiacou správou je do 15. 2. nasledujúceho kalendárneho roka.

Každá hodnotiacia správa podlieha administratívnej kontrole a **kontrole na mieste**, ktorú vykonáva Pôdohospodárska platobná agentúra.

Organizácia výrobcov resp. združenie organizácií výrobcov prezentuje svoje výsledky na stretnutí hodnotiacej komisie pri podaní žiadosti o schválenie nového operačného programu na ďalšie roky.

Hodnotiacia komisia hodnotí štruktúru nového operačného programu v súlade s národnou stratégiou, vnútroštátnym environmentálnym rámcom, ale aj **na základe hodnotiacej správy predchádzajúceho operačného programu.**

Ak si organizácia výrobcov nepodá žiadosť o schválenie nového operačného programu, výsledky prezentuje Pôdohospodárska platobná agentúra na stretnutí hodnotiacej komisie.

Hodnotiacia komisia prijme konečné odborné odporúčanie. Zo zasadnutia hodnotiacej komisie sa urobí záznam, kde jeho overovateľ je z inej inštitúcie ako zapisovateľ a s jeho znením súhlasia všetci prítomní. Tento záznam bude súčasťou spisu žiadosti o schválenie nového operačného programu.

Monitorovanie národnej stratégie počas rokov jej realizácie

Monitorovanie národnej stratégie je nepretržité a preto sa bude monitorovať realizácia národnej stratégie každoročne.

Monitorovanie realizácie národnej stratégie sa zameriava na porovnanie východiskových ukazovateľov roku 2016 vo vzťahu k riešeným opatreniam v aktuálnom roku. Pri hodnotení sa vychádza z výročných správ OV/ZOV/NOV. Pôdohospodárska platobná agentúra zhromaždí všetky spoločné výkonnostné ukazovatele uvedené v článku 56 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 2017/891 a taktiež výsledky podľa zvolených hodnotiacich ukazovateľov stratégie. Tieto výsledky budú prezentované každoročne pred hodnotiacou komisiou.

Stretnutie hodnotiacej komisie je za účelom monitorovania a hodnotenia národnej stratégie.

Proces monitorovania sa uskutoční spôsobom, ktorého výsledkom bude:

- a) overenie kvality vykonávania operačných programov,
- b) zistenie potreby úprav alebo prehodnotenia národnej stratégie v záujme dosiahnutia stanovených cieľov stratégie alebo lepšieho riadenia pri vykonávaní stratégie vrátane finančného riadenia operačných programov.

Hodnotiaca komisia dá konečné odborné odporúčanie Ministerstvu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Zo zasadnutia hodnotiacej komisie sa urobí záznam, overovateľ je z inej inštitúcie ako zapisovateľ a s jeho znením súhlasia všetci jeho prítomní.

Hodnotenie národnej stratégie

Hodnotenie sa zameriava na hodnotenie pokroku dosiahnutého pri plnení celkových cieľov stratégie. Na tieto účely sa využívajú výsledky monitorovania a hodnotenia operačných programov uvedené vo výročnej správe a v predposlednej výročnej správe, ktoré zasielajú organizácie výrobcov.

Výsledky hodnotenia sa používajú na:

- a) zlepšenie kvality stratégie,
- b) zistenie potreby zásadnej zmeny stratégie.

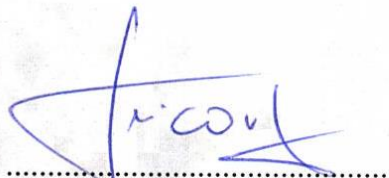
Uvedené hodnotenie zahŕňa hodnotenie vykonané v roku 2020. Jeho výsledky sa zapracujú do výročnej vnútroštátnej správy uvedenej v článku 54 písm. b) vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 2017/891 za ten istý rok. Termín podania hodnotiacej správy je do 15. 11. 2021.

Gestorom vypracovania hodnotiacej správy stratégie je Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka. Hodnotiaca správa sa predloží hodnotiacej komisii a bude podkladom pri tvorbe novej národnej stratégie.

V správe sa preskúma miera využitia finančných zdrojov, efektívnosť a účinnosť vykonávaných operačných programov a vyhodnotia sa účinky a vplyv uvedených programov v súvislosti s cieľmi, očakávanými výsledkami a opatreniami stanovenými v stratégii a prípadne ďalšími cieľmi stanovenými v článku 33, ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013.

V Bratislave, dňa 15. 7. 2020

Schválené



Ing. Ján Mičovský, CSc.
minister